

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofredacteur: J. C. Maas

Uitgever-drukker: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad

Kantoor: Consciëntiesteg 27 - 29

Telefoon alle afdelingen: 24360 (drie lijnen)

INDONESIE HERDENKT MISLUKTE PKI-COUP

Troepen geconsigneerd met oog op relletjes

DJAKARTA (ANP) — In geheel Indonesië waaien de vlaggen halfstok ter gelegenheid van de "dag van nationale rouw" om de slachtoffers van de mislukte staatsgreep van vorig jaar. Op last van de militaire gouverneur van Djakarta zijn alle militaire eenheden in de hoofdstad paraat om op te treden tegen ongeregelde herdenking van de gebeurtenissen van een jaar geleden. Alle troepen in groot-Djakarta zijn tot zes oktober middernacht in de kazernes geconsigneerd.

De regering heeft gisteravond bepaald dat alle ministers en hun naaste medewerkers uiterste soberheid in acht moeten nemen bij alle routine-uitgaven, in verband met de slechte economische toestand. Tijdens officiële bijeenkomsten en conferenties zullen voortaan alleen dranken worden geserveerd. Op afscheidsrecepties zullen geen geschenken meer worden gegeven aan vertrekkende functionarissen. Op buitenlandse reizen moet men zo zuinig mogelijk zijn. De aankopen voor ministeries en regeringsbureaus (auto's, camera's, bandopnamers e.d.) zullen zoveel mogelijk beperkt worden.

Generaal Nasoetion, die tijdens de moord op de generaals vorig jaar ontsnapte, riep gisteren de jeugd op "de elementen van de oude orde uit te roeien". Hij deed dit in een door radio Djakarta omgeregeld boodschap, waarin hij ter gelegenheid van het feit dat de staatsgreep een jaar geleden werd gedaan leger en politieke partijen vraagt dit plechtig te herdenken te Lobang Boeaja, het communistische opleidingskamp, waar zes generaals werden vermoord.

Soekarno wordt door steeds meer partijen er openlijk van beschuldigd de aansluiter van de communistische staatsgreep te zijn geweest.

Hoewel de studenten momenteel betrekkelijk gemakkelijk hun gang met ingang van 15 november 1966 zal de jaarlijks uit te geven serie bijzondere frankerzegels met toelag "Voor het Kind" verkrijgbaar worden gesteld. Deze zegels die ontworpen zijn door de heer Oscar Ravelo N., te Willemstad, stellen de werkende jeugd voor.

De technische en administratieve gegevens zijn als volgt: datum van uitgifte 15 november 1966; verkoopstermijn tot en met 14 februari 1967; geldigheidsduurtermijn tot en met 31 december 1967; franken waarden: toelagen en beschrijving van de voorstellingen: werkende jeugd, te weten: 6 + 3 ct koken; 10 + 5 ct kinderverzorging; 25 + 10 ct bankwerken en andere teksten; "Voor het Kind"; beeldformaat: 35,5 x 27 mm; zegelformaat: 38,6 x 30 mm; perforatie: 13½ : 13½; velindeling: 5 x 10 = 50 zegels; kleuren: geel, blauw, rood en zwart; druktechniek: rasterdiepdruk; drukkerij: Joh. Enschedé & Zonen, Grafische Inrichting te Haarlem.

Op de eerste dag van uitgifte zullen de enveloppen uitsluitend afgevoerd met deze frankerzegels voorzien worden van een eerste-dag-stempelfaard.

Von Schirach en Speer verlaten Spandau

WEST-BERLIJN (RTR) — Als vanavond laat de ijzeren poort van land opengaat, zullen twee mannen herben gezien sedert het Duitsland geleed. Het zijn de thans 59-jarige Schirach en de 61-jarige Speer. Hitler's ministers van bewaaring, die de dictator hebben geholpen oorlogsmisdadigers zullen dan hun gevangenisstraf van twintig jaar, waarvan zij in 1946 door de rechtsoverheid te Neurenberg werden veroordeeld, hebben uitgezeten.

Von Schirach en Speer zullen een geheel ander Duitsland aantreffen. Zij zullen een in twee delen gesplitst dat het straatbeeld niet wordt beideren zingende bruinheden, maar zijn op beat-muziek.

Als voor Von Schirach en Speer celduur van de Spandau-gevangenis wordt geopend, zal de 72-jarige Rudolf Hess, die wegens zijn bijdrage aan de voorbereiding van de tweede wereldoorlog tot levenslang werd veroordeeld, achterblijven in de duistere, eenzaamste en door de vier mogendheden (de Sovjet-Unie, de Verenigde Staten, Frankrijk en Britannië) zwaarst bewaakte gevangenis ter wereld. De Sovjet-Unie heeft tot nog toe geen gehoor willen geven aan pogingen van Hess' advocaat Alfred Seidl en van de drie westelijke geallieerden om Hess vrij te laten of over te brengen naar een minder kostbare plaats. Volgens de jongste geallieerde cijfers kost Spandau de Westberlijnse regering 400.000 mark per jaar.

Von Schirach, Speer en Hess werden op 18 juli 1947 tezamen met nog vier grote oorlogsmisdadigers naar Spandau gebracht. Drie van hen — baron Von Neurath (minister van buitenlandse zaken), groot-admiraal Erich von Raeder) bevelhebber van de Kriegsmarine tot 1943) en Walter Funk (minister van economische zaken) zijn overleden. De vierde, admiraal Karl Doenitz (Hitlers opvolger voor tien dagen in 1945) werd in 1956 in vrijheid gesteld, nadat hij zijn straf (tien jaar) had uitgezeten.

Speer zou van plan zijn na zijn vrijlating zijn oude beroep (architect) weer op te vatten. Hij zou hopen als zodanig werk te vinden in Heidelberg. Volgens geallieerde functionarissen heeft Speer zijn straf het best doorstaan. Von Schirach daarentegen is grijs en half blind. Hij is ernstig ziek geweest en werd tot tweemaal toe geopereerd omdat hij het licht in zijn andere oog ook niet zou verliezen. Zijn zoon, die in München wonen, zullen hun vader vermoedelijk ergens in Beieren huisvesten, waar hij kan rusten.

Albert Speer, de architect die Adolf Hitler's kanselarij bouwde en later probeerde hem te vergassen, zal bijna kaal zijn wanneer hij vanavond na 20 jaar uit de gevangenis van Spandau stap. Van de grote oorlogsmisdadigers die hun straf daar hebben uitgezeten bezit hij de beste lichamelijke conditie.

Speer nam op het proces van Neurenberg, in 1946 gehouden, de volle verantwoordelijkheid voor zijn daden

beschuldigd en belachelijk gemaakt en dat zijn vrouwen erbij worden betrokken. Dat is tegen de eeuwenoude Javaanse traditie van beleefdheid.

De manier waarop de studenten zich meester maken van vrachtauto's, zonder toestemming van eigenaars of chauffeurs, hun gewoonte om personenauto's te laten stoppen om er slagwoorden op te smeren en het feit dat zij liever geen minuut in een klaslokaal verblijven om wat te leren is verontrustend, vooral voor de ouders die iedere cent bij elkaar moeten schrapen om de leergelden te kunnen betalen.

HAVENCONFLICT

CBH niet ontvankelijk in vordering tegen SVC

WILLEMSTAD — CBH niet ontvankelijk en veroordeeld tot de kosten van het geding, luidde hedenochtend de uitspraak van rechter mr. J. C. A. Engel in het kort geding aangespannen door Christelijke Havenbond in de persoon van de voorzitter H. A. Rojer tegen de Scheepvaart Vereniging Curaçao, vertegenwoordigd door mr. J. Hage.

Voortvloeiend uit deze beslissing werd ook het verzoek van de Algemene Haven Unie, vertegenwoordigd door mr. F. Hartong om tussen beide te mogen komen niet ontvankelijk verklaard. Zoals bekend had de CBH een uitspraak verzocht in het geschil met de SVC om de losse checkers in de haven — niet-leden van de AHU — te mogen vertegenwoordigen.

De overwegingen van de rechter voor de beslissing waren o.a.: dat een dergelijke vordering niet in kort geding kan worden ingesteld en dat de vereiste spoed voor een kort geding ontbreekt.

Een zeer belangrijke overweging van de rechter was dat de CBH bij de voorbesprekingen tot de cao's vorig jaar althans in feite de vertegenwoordigende bevoegdheden van de AHU voor los havenpersoneel had

erkend. De rechter overwoog zelfs dat in een bodemgeschil een dergelijke vordering geen kans van slagen zou hebben.

Ten opzichte van het verzoek tot tussenkomst in dit geding door de AHU in deze vordering overwoog de rechter dat dit verzoek niet ontvankelijk werd verklaard omdat dit volgde uit de beslissing in de hoofdzaak en de AHU dus geen belang had bij tussenkomst.

BRAND IN STA CRUZ

STA CRUZ — Hedenmorgen omstreeks tien uur ontstond brand in een woning te Sta Cruz, gelegen tegenover de St. Jozefschool. Vermoedelijk is de brand ontstaan in het perceel Sta Cruz 32C van de heer Nemencio van der Biezen door een strijkijzer dat ingeschakeld was. De vrouw des huizes, die zich op dat moment bij haar zuster bevond, die naast haar woont, bemerkte de brand waarvoor direct de twee kinderen die in het huis waren, alsmede een gedeelte van de inboedel in veiligheid konden worden gebracht. Het vuur greep snel om zich heen en de brandweer die spoedig ter plaatse was, bestreed het vuur met zes slangen. Aan verschillende kamers van het huis alsmede het gehele dak werd grote schade aangericht, welke geschat wordt op ongeveer tienduizend gulden. Het huis is verzekerd bij de Fatum. De inboedel is niet verzekerd. Het gebeurde trok grote belangstelling vooral ook van de jeugd van de school, die juist haar speelkwartier had. Commissaris Schouwé en andere politie-officieren bevonden zich op de plaats van de brand.

Inez treft Sto Domingo

SANTO DOMINGO (AFP) — De orkaan Inez heeft in de Dominicaanse Republiek aan een twintigtal mensen het leven gekost. In het zuiden van het land werden de telefoonverbindingen verbroken en aan de oost werd grote schade aangericht.

Op het Franse eiland Guadeloupe kwamen driehonderd mensen om en werden enkele honderden bewoners gewond.

● De heer Pierre Spijermans, eigenaar-manager van een jaar geleden door een felle brand zwaar getroffen, maar inmiddels geheel herbouwd Hotel BIANCA, heeft gisteravond de brandoverleden die zo snel en goed blussingswerk verrichtten, een diner aangeboden in zijn Brabantse restaurant. Uiteraard moesten enige brandoverleden op de luchthaven de wacht houden. De heer Spijermans vergat die niet. Hij reed er naartoe met een wagen, waarin een compleet diner, dat uitnemend smaakte, te meer

daar het werd geserveerd door een van Bianca's oers. Voor de aanschouwing van het diner werd een toast uitgebracht. Op de brandweer en op Hotel Bianca. Met blusswater. Het was een gezellige herdenking van een zware tegenvaller. Twee gasten konden erover oordelen hoe hard gewerkt is aan de heropbouw van Hotel Bianca: een Amerikaan en een Engelsman, die het vorig jaar ook in Bianca logeerden toen de brand een groot deel van het hotel in de as legde.

VN-waarschuwing tot ZUID-AFRIKA

Agressie tegen burenen wordt niet gedoogd

NEW YORK (RTR) — De Verenigde Naties hebben Zuid-Afrika gewaarschuwd dat alles wat het onderneemt tegen de soevereiniteit van Beetsjoeland, Basotoland en Swaziland, zal worden opgevat als een daad van agressie. De algemene vergadering keurde met vierentachtig tegen twee stemmen (Zuid-Afrika en Portugal) bij negentien onthoudingen een desbetreffende resolutie goed, die daags tevoren door de VN-commissie voor niet-zelfbesturende gebieden was aangenomen. Daarin wordt gesteld, dat Zuid-Afrika de ter-

ritoriale onschendbaarheid van de drie gebieden ernstig bedreigt.

Het Britse protectoraat Beetsjoeland is gisteren te middernacht onafhankelijk geworden als de republiek Botswana. Basotoland volgt op 4 oktober als het koninkrijk Lesotho en Swaziland verkrijgt mogelijk tegen 1970 onafhankelijkheid. Basotoland is een enclave in Zuid-Afrika land en de twee andere gebieden worden voor een groot deel door Zuidafrikaans gebied omsloten.

Van stemmen onthielden zich o.m. Amerika, Engeland, Frankrijk, en andere westelijke landen, die de resolutie letwat voorbarig vinden. Rusland en de andere communistische landen stemden voor, evenals het merendeel van de Afrikaanse en Aziatische landen.

Vietnam

De Albanese minister van buitenlandse zaken, Nesti Nase, heeft tijdens het algemene debat in de VN-assembly een felle aanval gedaan op Amerika en, in een nauwelijks verhulde zinspeling op Rusland en zijn bondgenoten, de „pseudo-socialistische landen". De Verenigde Naties hadden volgens hem niet het recht zich te bemoeien met de kwestie Vietnam. Hij drong er bij de lidstaten op aan, niet in „de val van onderhandelings te lopen". (Albanie is een van de trouwste bondgenoten van China).

Cyprus

De Turkse minister van buitenlandse zaken, Caglayan, zei in een toespraak tot de assembly dat er op het ogenblik vertrouwelijke gesprekken tussen zijn land en Griekenland gaande zijn over een vreedzame oplossing van de kwestie-Cyprus. Dat was op zichzelf een bemoedigend teken. Maar de toestand op het eiland was het afgelopen jaar niet vooruitgegaan en de vredesmacht van de Ver. Naties zou daar nog voor onbepaalde tijd moeten blijven.

Aan de Turkse bevolkingsgroep op Cyprus worden, aldus de minister, „nog steeds de meest elementaire rechten ontnegd".

Geamputeerd

DE BEGROTING voor het dienstjaar 1967 van het eilandgebied Curaçao is uit. Gisteren is de stapel documenten aan de openbaarheid prijsgegeven. Het geraamde tekort bedraagt een lieve kleine 9,5 miljoen gulden; bovendien moet er financiering gezocht worden voor het nadelige saldo van haast 1,7 miljoen op de kapitaalsdienst.

Gedeputeerde P. van der Hoeven, die gistermiddag de twijfelachtige eer had, de stukken aan de pers te overhandigen, vergeleek Curaçao begrotingstechnisch met iemand wiens been is geamputeerd. „De regering", zei hij, „zette ons een been af door ons inkomsten te onthouden door het niet tijdig opleggen van de aanslagen voor de inkomstenbelasting."

De memorie van toelichting is in feite één droeve klaagzang.

Enkele citaten uit dit stuk: „Sinds de aanvang van de meerjarenplannen zijn echter de gestelde doelen niet gehaald."

„..... wil er nog redding zijn en wil de verpaupering en de honger niet de overhand krijgen (dat dan de enige oplossing), gelegen is in overbruggings-hulp zoals deze in 1965 aan Suriname is verstrekt....."

„Een ander facet van de economische achteruitgang welke zorgen baart, vormen de steeds stijgende kosten van levensonderhoud....."

„Het staat dan ook vast dat terugbetaling van bedoelde leningen, zoals dit tot nu toe in het voornemen ligt, praktisch gelijk staat met het faillissement van dit rijkdeel."

„..... de verdere ontwaarding van de valuta zijn weerslag vindt in de daling van de koers van de Antilliaanse gulden....."

„De achterstand (in het opleggen van aanslagen inkomstenbelasting) heeft met betrekking tot bepaalde belastingplichtigen een dergelijke omvang genomen, dat men zelfs van „immoreel" zou kunnen spreken."

„Hoe langer gewacht wordt met het inlopen van de grote achterstand, des te rigoreuzer zullen de maatregelen moeten zijn en des te harder zullen deze neerkomen op de hoofden van de Curaçaose belastingbetalers."

„Nadat in mei 1965 de eindverantwoordeling van het dienstjaar 1962 was opgesteld, bleek het tekort uit de kapitaalsdienst te bedragen f 10.988.542,94."

De fractie van de Democratische Partij in de eilandsraad heeft, tussen op deze begroting gereageerd. In een brief van de heer S. G. M. Rozendal wordt het bestuurscollege beschuldigd van een politiek van de verschroede aarde en van potverteren. Het is de gebruikelijke scheldbrief, die niet alleen geen enkele zin heeft, doch bovendien het aanzien van de opsteller alleen kan schaden. Als de heer Rozendal spreekt van een „beweerde zogenaamde achterstand in de aanslagoplegging" (inkomstenbelasting), moet hij zich heel goed realiseren dat deze achterstand zowel in de nieuwjaarsrede van de gouverneur als in de memorie van toelichting op de landsbegroting wordt toegegeven. Zijn zinsrede is dus niet meer en niet minder dan een insinuatie.

Wij hebben de indruk gekregen dat het (restant) bestuurscollege van Curaçao terecht bezorgd is over de toestand en een verantwoorde begroting heeft opgesteld. Men kan teleurgesteld zijn over het enorme tekort, maar zonder geld zou zelfs de heer Rozendal het niet beter hebben kunnen doen. Enfin, volgend jaar krijgt hij wellicht de kans om zijn bestuurlijke kwaliteiten te bewijzen. Wij zijn benieuwd.

In de loop van de komende dagen zullen wij enkele excerpten uit de memorie van toelichting publiceren.

Isa aanvaardt formatieopdracht

WILLEMSTAD — Minister R. J. Isa, aan wie verzocht is de formatie op zich te willen nemen van een nieuw kabinet, heeft heden bij gouverneur mr. N. Debrt een interim-rapport uitgebracht. Minister Isa heeft daarbij medegedeeld de formatieopdracht te aanvaarden. Om rond van de bevindingen van minister Isa is te verwachten, dat in de eerste week van oktober de voordracht voor een nieuwe regering zal worden ingediend.

Bommen op Cuba

MIAMI (RTR) — Een tweemotorig vliegtuig heeft woensdagavond op de noordkust van Cuba, in de provincie Camaguey, vijf bommen laten vallen. De radio van de Cubaanse marine heeft dit meegedeeld in een uitzending die in Miami (Florida) werd opgevangen. Drie bommen kwamen neer op Pastelillo, een belangrijke suikerhaven, de twee andere op de haven Tarafa, volgens het bericht.

Protest in VS tegen dragen van nonnenhabijt

BOERNE (KNP) — Ouders van schoolgaande kinderen te Boerne in de Verenigde Staten hebben bij het schoolbestuur van de plaatselijke middelbare school geprotesteerd tegen het feit dat twee benedictessen les geven in haar habijt. De ouders achten deze gang van zaken in strijd met de scheiding tussen Kerk en Staat. De zusters die wiskunde en Engels doceren, zijn niet van plan haar habijt thuis te laten, vooral nu zij zich gesteund weten door mgr. Lucy van San Antonio. Deze heeft de zusters meegedeeld dat zij haar habijt bij het lesgeven moeten blijven dragen. De zusters zijn deze zomer aangenomen, omdat er een tekort aan personeel was aan de openbare school in Boerne.

Zwarte bandieten in rood China

MOSKOU (RTR) — Er verschijnen in Peking steeds meer aanplakbiljetten met gegevens over „zwarte bandieten" die „gezocht" worden, schrijft de correspondent in Peking van het Sovjet Russische jeugdblad Komsomolskaja Pravda. Het blad schildert hoe de Chinezen nu in een sfeer van angst en vrees leven die aan de laatste jaren van Stalins bewind doet denken.

„Het aantal Chinese schrijvers, toneelspelers, filmdirecteuren, journalisten en ingenieurs die als zwarte bandieten worden betiteld is eenvoudig niet meer bij te houden", aldus het blad.

BERNARD GIMBEL OVERLEDEN

NEW YORK (RTR) — Bernard Gimbel, oud-president-commissaris van Gimbels, een Amerikaans warenhuisconcern, is donderdag in New York na een langdurige ziekte op 81-jarige leeftijd overleden.

België heeft voor '67 sluitende begroting

Belastingen worden niet verhoogd

BRUSSEL (ANP) — België heeft voor 1967 een sluitende begroting en de belastingen zullen niet worden verhoogd. Dit blijkt uit het budget, dat de regering-Vanden Boeynants aan het parlement heeft voorgelegd.

Wel is het eindbedrag van de gewone begroting wederom aanzienlijk gestegen — van 206 tot ruim 220 miljard Belgische frank (acht miljard gulden Ant.) — maar de Belgische regering wijst er daarbij op, dat dit een gevolg is van prijsstijgingen, de

sociale voorzieningen en de groei van de staats-schuld, die een jaarlijkse last voor de schatkist betekent van bijna 39 miljard frank.

De ontvangsten in 1967 worden geraamd op 220,8 miljard frank, 100 miljoen frank meer dan de uitgaven, hetgeen overeenkomt een stijging van het bruto nationale product.

De grootste uitgavenpost op de begroting is die voor onderwijs, kunst en wetenschappen met ruim 41 miljard frank gevolgd door de rijks-schuld, de pensioenen en defensie, waardoor het komende jaar 46 miljoen frank minder is uitgetrokken en waarvoor de kosten voor 1967 nu worden geraamd op 18 miljard frank.

TOM POES EN BOMBOM, DE GEWELDIGE

De takken van de sparren bogen diep onder het gewicht van de sneeuw. Het was buien een zwaar, koud, maar heerlijk vriesdamp koud, dat haar adem onmiddellijk in damp veranderde. Er was mijlvenver geen leven te zien. Geen mens, geen dier, geen stal, geen herder, zelfs geen dier. En de wolven en beren, waarom niet? Het was de vorige dag had gezinspeeld? Bij de gedachte daaraan voelde Estrella een huiver. Zij kon niet laten te roepen, al vond zij het een zwakheid.

Met haar handen als een roeper voor haar mond riep zij: „Miguel!” Het was werkelijk beschamend, dat zij behoefte voelde aan zijn gezelschap.

— Miguel! herhaalde zij.
— Goede morgen! Hier ben ik.

GRONDIGE VOORBEREIDING

Vakopleiding voor serverend hotel-, restaurantpersoneel

DUUR: DRIEMAANDEN

WILLEMSTAD. — Maandagochtend om negen uur begint in het theorie-lokaal van het centrum voor vakontwikkeling op Curaçao de vakopleiding voor serverend restaurant- en hotelpersoneel. De lessen worden gegeven van negen tot twaalf uur in de ochtend en van een tot vier uur 's middags. De eerste groep bestaat uit vierentwintig leerlingen, verkregen na een strenge selectie uit honderdvijftig aanmeldingen. Het betreft hier geen om- her- o. bijscholing, maar niet meer of minder dan scholing. De cursisten zijn allen werkloos. Een van de grootste struikelblokken bij de selectie vormde de kennis van de Engelse taal. De dienst arbeidszorg, met name de afdeling vakontwikkeling voor volwassenen van deze dienst, is dan ook van plan spoedig een cursus Engels te beginnen als vooropleiding. Men verwacht in de nabije toekomst een zo'n grote vraag naar serverend restaurant- en hotelpersoneel dat gedurende twee jaar deze vakopleiding — welke drie maanden duurt — kan worden voortgezet, dus voor ruim tweehonderd man personeel.

Dienst arbeidszorg draait soepel

Een en ander vertelde vanmorgen de heer J. A. F. Spit, hoofd van de dienst arbeidszorg, tijdens een door de eilandelijke voorlichtingsdienst belegde persconferentie. Het doel van de afdeling vakontwikkeling voor volwassenen is om ieder die onvrijwillig buiten het arbeidsproces is gebracht, een kan te geven weer daarin opgenomen te worden. Nadat door middel van onderzoeken is vastgesteld hoe groot het potentieel in en de vraag naar een bepaalde categorie werknemers is, buikt hoe groot de noodzaak is van om- her- en bijscholing voor die bepaalde categorie. Zo werd reeds een dergelijke opleiding ingesteld voor metselaars en timmerlieden, die ondermeer praktisch hebben opgedaan en nog opdoen bij de opbouw van het vakcentrum in de oude waterfabriek aan de Penstraat.

Grondige aanpak

De vakopleiding voor serverend restaurant- en hotelpersoneel, kortweg kelners genoemd, is grondig aangepakt. In samenwerking met de werkgevers en de werknemers wordt de organisatie plaats door middel van een adviescommissie, bestaande uit twee vertegenwoordigers van de werkgevers, twee van de werknemers (Horeca-bond) en twee vertegenwoordigers van het eilandgebied. De adviescommissie fungeert als een klankbord voor alle gelegenheden betreffende deze opleiding.

Hoewel tot nu toe gebruik werd gemaakt van interviews bij de beoordeling van de geschiktheid van een kandidaat, is men voornemens in de toekomst over te gaan tot psychotechnische tests, waarover reeds contact is opgenomen met de psychologische dienst.

Avondcursussen

Deze vakopleiding werd voorafgegaan door twee avondcursussen, waarbij de ILO-expert Wilks optrad als adviseur. De Brit Wilks heeft ondermeer een goede opleiding opgesteld, waarvan gretig gebruik is gemaakt. Als hoofdinstructor bij de opleiding welke maandag begint is benoemd de heer E. N. Fillet, die ook instructeur was bij de avondcursussen. De heer Fillet volgde in Nederland de hotelvakschool. Hij zal ondermeer onderwijs geven in de vakken serveerkunde, drankenkennis en rekenen. Hij wordt geassisteerd door de heren E. R. Golló (Spaans), L. C. Monsanto (Engels), A. A. van der Veen en E. A. V. Jesurun (toeristische aardrijkskunde en geschiedenis) en de arts Tj. de Reus en de heer A. M.

voor „dag-en-nacht dienstboden“. Voorts beschikt het bureau over een sectie, welke arbeidscontrole en -rapportage verricht. Deze sectie brengt ondermeer voorlichtingsrapporten uit bij een aanvraag tot hulpverlening. Het bureau brengt tevens advies uit aan de locatiedienst van buitenlandse arbeidskrachten, zodat niet noodloos buitenlanders worden aangetrokken. Ook Antillianen in dienst genomen kunnen worden.

De sociale werkplaats biedt (het zij psychisch, het zij fysiek) minder valide personen gelegenheid onder speciale omstandigheden beschut arbeid te verrichten. In Nederland beschikt men over de Arbeid Voor Onvermogen, op Curaçao is er tot nog toe niet aan gedaan. De aansluiting op het BLO gaat hierdoor totaal verloren, zodat die investeringen dan min of meer noodloos zijn gedaan. In de werkplaats kunnen die personen zich verdienstelijk maken voor de gemeenschap. Spoedig gaat deze van start.

De afdeling sociale werkvoorziening is er voor aanvullende werkgelegenheid, zoals vroeger de dienst werkverschaffing. Er is een commissie, bestaande uit de hoofden van de dienst arbeidszorg, DOW, LVV en economische zaken ingesteld, welke de projecten zal bespreken. Binnenkort zullen hierover nadere mededelingen worden gedaan.

De afdeling beroepskeuzevoorlichting biedt hulp bij een verantwoord beroepskeuze zowel in het belang van het individu als van de gemeenschap. Op de scholen zullen voorlichting en toelichtingen gegeven worden.

Suvek verslaat Rising Trotters bij basketbal

WILLEMSTAD. — Op de basketbalbaan te Van Engelen speelden gisteravond Suvek en de Rising Trotters tegen elkaar in het kader van de voorronde van de competitie. Het werd een aardige wedstrijd waarbij Suvek toonde over betere schutters te beschikken. Het won met 49-28. Topscoorer voor Suvek was Joubert met twintig punten en voor de Rising Trotters Fluonia met acht punten.

Vanavond wordt de voorronde voortgezet met twee partijen op de baan te Mundo Nobo. Om half acht treedt Curacao Deportivo aan tegen Athens en om half negen speelt het vijftal van Lightning tegen Jong Curacao.

Dierendagcollecte dierenbescherming

Geldinzameling voor nobel doel

WILLEMSTAD. — Eenmaal per jaar, omstreeks Dierendag, doet de vereniging tot bescherming van dieren de zich ontfemt over het noodlijdende dier op Curaçao, een beroep op de particuliere beurs. Met een grootse collecte zamelt zij geld in die zij voor haar dierlevend werk zo hard nodig heeft.

Het doel van de dierenbescherming is in de eerste plaats het in stand houden van een dierenasyl, een tehuis waar mishandelde honden weer op hun verhaal kunnen komen, waar zwerfhonden een tijdelijk tehuis vinden, waar ezels zonder baas terecht kunnen en waar zwerfkatten worden

Landbouw huldigt jubilaris

Afscheid in Stella Maris van pater Van der Vaart

Nieuwe bezigheid van bewoners: stofferen

WILLEMSTAD. — Bestuur van de stichting Thuislozenzorg Curaçao en bewoners van het huis Stella Maris — het tehuis voor daklozen op Pietermaai — hebben gisteravond in intieme kring afscheid genomen van pater L. van der Vaart.

Ruim zes jaar geleden nam pater Van der Vaart het initiatief om een stichting in het leven te roepen, die de belangen van thuisloze mannen op Curaçao zou behartigen. Pater Van der Vaart, die voorzitter was van het bestuur, heeft als zodanig ontslag moeten nemen, daar hij werd benoemd tot pastoor op Aruba.

Stoffeerderij

In de ruim zes jaren van het Cadbury's BOURNVITA de meest gedronken chocoladedrank. Vraag Uw winkler om een gratis reclame-glas. (i.m.)

(moeizame) bestaan was Stella Maris aanvankelijk gevestigd in de Penstraat; het nieuwe thuis werd op 1 april van dit jaar in gebruik genomen.

Als voornaamste doelstelling van de stichting zou men kunnen noemen het terugvoeren van de bewoners naar de normale maatschappij. En daarbij is werk de belangrijkste factor. Het huis biedt ruimte genoeg om er (eenvoudige) werkplaatsen in te richten en sinds kort is een der bewoners — de heer E. Damasco — begonnen met het stofferen van stoelen en het opnieuw bekleden van auto's. Een aantal opdrachten werd reeds tot volle tevredenheid van de opdrachtgevers uitgevoerd en men hoopt nu, dat het aantal opdrachten zal vermeerderen.

Ook voor het vlechten van stoelzittingen bestaat bij de bewoners veel animo. En binnenkort wordt verwacht dat enkele mannen zich gaan bekwamen in het boekbinden.

Nieuw bestuur

In de bestuursvergadering van 8 september 1966 werd besloten om binnen het bestuur tot een taakverdeling te komen en wel in de volgende formatie: A. L. Hollander, voorzitter; C. Boode, secretaris en J. M. F. Pieters, penningmeester. Voortaan zullen twee bestuursleden, namelijk de heren J. F. Oldenboom en Fr. Maarten (nieuw bestuurslid) zich bijzonder met de gang van zaken in huis, het contact met de heer J. G. Dommeccas als huismeester, en de bewoners bezighouden. Dr. C. M. Winkel en mevrouw R. J. Davelaar-Ranis hebben door de aard van hun werk nogal veel contact met de bewoners van Stella Maris. Tenslotte heeft mevrouw P. Senior de taak van tweede secretaris en de heer W. A. Willemse treedt op als tweede penningmeester. Het bestuur hoopt in deze nieuwe formatie alle bestuursleden bij het directe werk te betrekken en ieder der leden een eigen hen passende taak in het werk te geven.

In verband met de uitbreiding van de werkzaamheden door de bewoners van Stella Maris zoekt het bestuur een nieuw bestuurslid om de taak van coördinator bij deze arbeidstherapie te vervullen.

Lucht- en havenverkeer

WILLEMSTAD. — Op de dr Albert Plesman Luchtvaart landden gisteren zestien vliegtuigen en hetzelfde aantal vertrok. Er waren 193 landen, 107 doorgaande en 209 vertrekkende passagiers.

In de haven van Willemstad kwamen zeven vrachtschepen aan en vier voeren uit. Zes tankschepen liepen binnen en drie vertrokken. Zes zeilschepen vielen binnen en twee vertrokken de haven. Een oorlogsschip kwam aan en twee vertrokken. Twee passagiers kwamen aan, vijf gingen door en twee vertrokken Curaçao.

Jongeman verloor bij valpartij bewustzijn

WILLEMSTAD. — De recherche stelde gisteravond een onderzoek in naar het feit dat een negentienjarige jongeman in bewusteloze toestand het St. Elisabeth Gasthuis was binnengebracht. Hij had een diepe kapwond aan het voorhoofd en schaaftwonden aan de linkerzijde van het lichaam. Het bleek dat de jongen ruzie had gehad met een vriend. Deze was hem op een gegeven moment achterna gelopen. Hij was toen gestruikeld en kwam te vallen waarbij hij met het hoofd tegen de trottoirband sloeg en bewusteloos raakte. Een en ander speelde zich af te Dominguito.

DIEFSTALLEN

WILLEMSTAD. — Gisterochtend vroeg werd aan de recherche een diefstal gemeld in een woning aan de Balaoestraat. Onbevoegden hadden zich via een houten shuterraam toegang tot het perceel verschaft en hadden uit een leren tas in de woonkamer een geldbedrag weggenomen.

Comite's jubileum van W.G.K.

WILLEMSTAD. — Het jubileum van het 25-jarig bestaan van de W.G.K. (Nederlandsche Antillen) heeft zich ook in Nederland laten merken. De W.G.K. heeft een actiecomité gevormd, dat het doel heeft de leden van de W.G.K. in Nederland te informeren over de W.G.K. in de Nederlandse Antillen.

Het Nederlandse comité bestaat uit de volgende personen: voorzitter: E. Ch. J. M. van der Vaart, oud-voorzitter W.G.K.; vicevoorzitter: L. H. J. Stroy, oud-voorzitter W.G.K.; secretaris: Th. E. V. van der Vaart, oud-secretaris W.G.K.; penningmeester: J. J. G. Kragt, oud-voorzitter Stichting Ouden van Dagen; penningmeester: R. H. C. van Haren, oud-voorzitter Stichting Gebroeders Kinderen; 2e penningmeester: Dr. J. M. Hermans, oud-voorzitter Stichting Vakantie-oorden; Ed. W. H. M. de Graaf, oud-voorzitter W.G.K.; Arjan J. E. Los, Sack Sack, generaal, oud medisch adviseur Stichting Ouden van Dagen; Mr. J. de Vries, adviseur W.G.K.; Nederland; Mr. D. Pulles, secretaris W.G.K.; Nederland; Stichting public relations officer W.G.K.; Nederland.

Dit actiecomité wordt in zijn werk gesteund door een comité, bestaande uit mev. dr. M. A. M. Florio, minister-president van J. M. L. Th. Cals, kardinaal B. J. Alfrink, minister dr. G. M. J. Veldkamp, voorzitter W.G.K.; Nederland dr. C. J. M. Mol en staatssecretaris dr. A. H. J. Bartelds.

Evenals het actiecomité op de Nederlandse Antillen is het comité in Nederland al enige tijd bezig met de voorbereidingen voor hun actie.

Het Antilliaanse comité wordt gesteund door de volgende personen: mev. W. A. Swart-Bruinsma en de heren F. H. M. Karmen, H. L. Brouwer, L. Capriles, dr. M. J. Heijman, Mr. C. I. Plantz, dr. J. A. Schiltkamp en A. B. Vink.

Daadwerkelijke steun kan alhier worden gegeven door te steunen en de rekening bij de plaatselijke banken of op gironummer 32748 onder vermelding jubileumcomité W.G.K. Kruis.

• Voor de laatste maal heeft het huidige bestuurscollege gistermiddag een eilandelijke begroting ingediend. De heer P. van der Hoeven gaf tijdens een bijeenkomst met de pers een nadere toelichting op de memorie naar toelichting bij het Curaçaose huishoudbudget voor 1967.

Shell neemt afscheid van A.K. Ebels

WILLEMSTAD. — Gisterochtend werd in het trainingscentrum van Shell Curaçao N.V. afscheid genomen van de heer A. K. Ebels, die op 3 oktober met verlof vertrekt en in aanloop naar de pensioen gaat.

De heer Ebels begon op 17 september 1937 op Curaçao zijn loopbaan bij de Shell. Van 1940 tot 1962 is de heer Ebels in Nederland en Nederland werkzaam geweest, waarna hij weer naar Curaçao werd overgeplaatst, waar hij verschillende functies heeft bekleed.

De heer Ebels heeft bij de onlangs in het leven geroepen functie, bestuurscollege, een belangrijke aandeel gehad en is in Nederland en overheden en een zeer gezonde figuur.

Tijdens zijn afscheid, dat een ietern karakter droeg, waren behalve de heren R. S. Anonson, actua general manager, en de heren managers, ook vele collega's en vrienden aanwezig. De heer Ebels werd door de heer L. H. de Haven, penningmeester, gesproken, van wie hij namens de maatschappij en het personeel diverse geschenken in ontvangst mocht nemen.

Brevetten voor Jonge Wachters

• Op landhuis Habai werden gisteravond door de diocesaan hoofd-leider van de Jonge Wacht, de heer

A. Paula ter afsluiting van een leiderscursus brevetten uitgereikt aan de geslaagden. Een der geslaagden

neemt het waardevolle papier in ontvangst.

BEKAERT

het kwaliteitsmerk voor alle soorten

GAAS

Verkrijgbaar in alle hardware-zaken.

Agent: LATRA INC.

Binnenkort in nieuwbouw te Zee-landia.

RESERVEER TIJDIG I TELEFOON 11180 - 11182

Tel. 43180

PHILIPS ANTILIANA N.V. - Saliha

_____

Indianenwoonplaats, goudmijn, slagveld

Plantage Andicuri een der mooiste plekjes van Aruba

ANDICURI — Tussen de heuveltoppen van Kadiwari (79 meter hoog), Santa Lucia (102 meter) en Andicuri (48 meter) ligt in een dal de plantage Andicuri van de heer Cornelis Yarzagaray. De plantage is zeer aantrekkelijk en begripelijk, dat vele bezoekers aan Aruba, waaronder prinses Beatrix en prins Claus, oud-ministerpresident mr. Marijnen en kortgeleden nog gouverneur mr. N. Debruijn, een bezoek aan deze plantage hebben gebracht. Plannen bestaan om op de plantage zeven bungalows te bouwen. Het gehele plan hangt echter af of erin de toekomst waterleiding wordt aangelegd. Door de overheid worden de kosten van deze aanleg op tienduizend gulden geraamd.

In de toekomst bungalowpark?

Toen de heer Cornelis Yarzagaray in 1959 de dienst van de Lago verliet, begon hij al zijn tijd te besteden aan de plantage Andicuri, die zijn vader Logeneus aan hem en zijn broers had nagelaten. Een zware taak, want het terrein van de bezitting is ruim zevenhonderdduizend vierkante meter groot. De plantage werd jaren geleden aangelegd door Jan Croes, de overgrootvader van mevrouw Yarzagaray-Older. Dat hier vroeger Indianen woonden staat wel vast. Dit blijkt niet alleen uit de overblijfselen, die de heer Yarzagaray vond, maar ook uit de oude benaming, waarbij het ene gedeelte van de plantage werd aangeduid als COR en het andere gedeelte BAMBU.

Uren kan de heer Yarzagaray vertellen, niet alleen over de plantage die nu geheel zijn eigendom is, maar ook over de oude tijden, in het bijzonder de tijd van de goudmijnen, waarover hij een schat aan gegevens bezit. Als bewijs toonde hij de zegelstempel van de n.v. Aruba Goudmaatschappij. Daarnaast bezit hij een pistool, dat drie- tot vierhonderd jaar oud is, alsmede een oude sabel. De notulen van de vergaderingen van de goudmaatschappij, alsmede boeken over het bedrijf, behoren bij de bezittingen. Voorts ontdekte hij een serie graven, niet alleen van Indianen, maar ook van Europeanen, waardoor het vermoeden bestaat, dat deze plaatsen jaren geleden een slagveld is geweest. Tot één van zijn recente vondsten behoort een urn met een Indianenhoofd. De heer Yarzagaray meent dat er veel meer gedaan moet worden om de overblijfselen van vroeger op te sporen, zeker nu men plannen heeft voor een museum.

Bungalow

Ondanks zijn voorliefde en kennis over „oud Aruba“, begrijpt hij ook wel, dat de tijden veranderen. Daarom heeft hij een moderne bungalow op de plantage gebouwd. Het is reeds een veel bezochte plaats. Zondag komt het corps consulaire er een dagje doorbrengen, terwijl de week daarop het personeel van de Wit Stores er een vrije dag zal doorbrengen.

Gezien de grote belangstelling om op de plantage te verblijven, wil hij zeven bungalows gaan bouwen. Dit plan hangt echter af of er waterleiding komt. Hij heeft hiervoor een verzoekschrift ingediend, dat met de nodige adviezen reeds enkele maanden bij het bestuurscollege ligt. Het grote probleem is de aanlegkosten, die geraamd worden op ruim tienduizend gulden. Het dichtstbijzijnde punt ligt op ongeveer een afstand van 1350 meter. Er ligt dichterbij wel een leiding, maar deze is niet voldoende voor de Andicuri-aansluiting. Wij geloven, dat gezien de belangstelling die het bestuurscollege heeft voor de bevordering van het toerisme, en het streven geheel Aruba van water te voorzien, op de duur de aanleg van deze leiding mogelijk zal worden gemaakt.

Natuurschoon

Iedere bezoeker, of deze nu 's avonds komt om bij volle maan onder de palmen te toeven, of overdag, wordt getroffen door het natuurschoon van deze plantage. Van de heuveltoppen af ziet men de plantage liggen, vooraan de palmgalerij en daarachter de eerste bungalow en daarachter de twee baaien van Aruba zoeken, die iets eigens enthousiast over deze plaats. Intussen werkt de heer Yarzagaray aan het onderhoud van zijn plantage. De afgelopen weken heeft hij de eerste tweehonderd van de deze worden geplaatst naast de oude palmbomen, zodat wanneer zij af-

sterven, er een nieuwe palm in de plaats staat.

• Voorwerpen uit oude tijden, zegelstempel van de Aruba goudmaatschappij, revolver drie à vier eeuwen oud en een oude sabel.

TRAININGSCURSUS NPC-LEIDSTERS

ORANJESTAD — Het Nederlandse Padvindsters Gilde Aruba heeft dringend behoefte aan leidsters voor de kabouters en padvindsters. In verband hiermede heeft het bestuur besloten een trainingscursus te beginnen, waaraan meisjes boven zestien jaar kunnen deelnemen. De eerste les wordt maandagavond kwart over acht in het Beatrixgroepshuis te Dakota gegeven. Meisjes, die hieraan deelnemen kunnen zich opgeven bij mevrouw Huijbers (telefoon 5294) of maandagavond bij het begin van de training.

Uitslagen kegel Seroe Colorado

SEROE COLORADO — De uitslagen van de mixed league van de Seroe Colorado kegelcompetitie waren: Tiger Tales — Vitanis 4-0. Unknowns — Internationals 3-1. Happy Hazards — Autorama Stags 2-2. De hoogste score in deze groep werd gemaakt door Efraim de Kort van de Unknowns, die 202 scoorde. In de heren league waren de uitslagen: Lab. Scrubs — Oil Inspecteurs 0-4. VW Pinbusters — Scalpers 2-2 en Stags — NCC 4-0. De hoogste score nam Fred Burton van de Lab Scrubs met 226 voor zijn rekening.

Brand te Dakota slokt 1.100 ton water op

ORANJESTAD — Bij de grote brand die verleden zaterdagochtend te Dakota woedde werd ruim elfhonderd ton water oftewel 1.200.000 liter op de brandende percelen gespoten. In ieder geval een schade aan de watervoorraad, die niet door de verzekerings gedekt is.

• De plantage Andicuri, geheel rechts de eerste bungalow die gebouwd werd. In deze fraaie palmen-tuin hoopt de eigenaar de heer Cornelis Yarzagaray in de naaste toekomst nog zeven bungalows te bouwen.

Ledenwerfactie ANAAB Aruba verloop vlot

ORANJESTAD — In de eerste maand van de actie voor nieuwe leden van de Algemeen Nederlands Antilliaanse Ambtenarenbond Aruba (ANAAB) hebben zich reeds veertig nieuwe leden gemeld. De bond heeft nu bijna achthonderd leden. De ledenwerfactie wordt voortgezet, waarbij de leden, die vele nieuwe binnen brengen kans hebben op een reisje naar Puerto Rico.

KEGELWEDSTRIJD

ORANJESTAD — In de Caribische kegelwedstrijd behaalde Stanley Tools een 3-1 overwinning op John Mansur Autoparts. F. Beaulon scoorde voor de Autoparts 203, terwijl D. Arends er voor Stanley Tools een schepje bovenop deed en 215 scoorde. In de tweede wedstrijd won Carnation met 3-1 van de TCA. Hier maakten de hoogste score Max Arendsz (TCA) 169 en Linchi Acosta (Carnation) 155.

ARUBA Agenda

Kantoor Amigoe di Aruba Nassaustraat 110, tel. 1233, na kantooruren tel. 2950/1639.
Wit Gele Kruis - Oranjestad: Zr. Ewald; Paradera: Zr. Felicitas; San Nicolas: Zr. Perpetua; San Pedro Hospitaal tel. 2720.

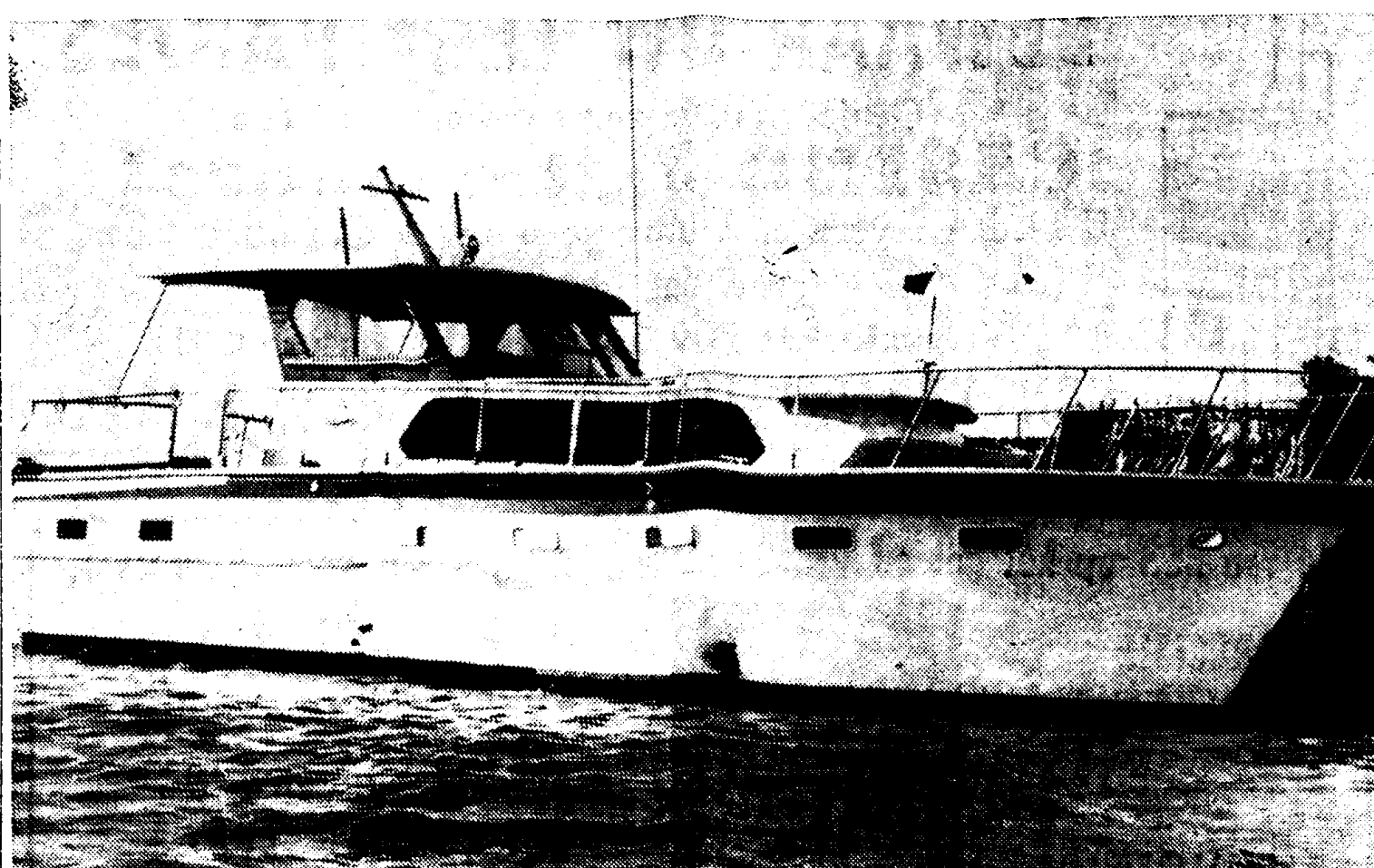
Botica's - Oranjestad - Aruba tel. 1080; San Nicolas - San Lucas tel. 5119.

Bioscopen: Oranjestad: **De Veer** 8.30 The battle of the bulge - Alle leeftijden; **Kialto** 8.00 Dunkirk - Alle leeftijden; San Nicolas: **Principaal** 8.00 Executioner of Venice - 18 jaar; **Savaneta** 8.00 Bernadita de Lourdes - Alle leeftijden.

Vrijdag

TeleAruba - 16.30 Love of life; 17.00 Secret storm; 17.30 Int. showtime; 18.30 Pub. service; 18.40 Kath. uitz.; 18.45 Nieuws; 19.00 Wanted dead or alive; 19.30 Nieuws; 19.45 I dream of Jeannie; 20.15 Honey West; 20.45 Nieuws; 21.00 Run for your life; 22.05 Nieuws; 22.05 77 sunset strip.

NIEUW JACHT OP ARUBA

• Het nieuwe drieneveertig voet luxe motorjacht "Arubanita" is in Oranjestad aangekomen. De eigenaar van dit motorjacht, de geneesheer-directeur van het San Pedro hospitaal dokter A. Nieboer heeft het jacht van New Jersey naar Aruba gebracht. Het jacht is

airconditioned en heeft twee dieselmotoren. Het is een fraaie aanwinst voor de jachten vloot van Aruba. Op 6 oktober wordt het 29 voet "Sport Fisherman" jacht van de heer Roy Harms op Aruba verwacht. Gehoopt wordt door de toename van lokale jachten en de bui-

GESCHENK VOOR REDDINGMAATSCHAPPIJEN

Marine spaart voor Javazee

EERBETOON AAN GESNEUVELDE KAMERADEN

(Van onze correspondent)
DEN HAAG — Volgend jaar februari, 25 jaar na de slag in de Javazee, zal de motorreddingboot „Javazee“ te Rotterdam in dienst worden gesteld. Het schip, dat 54 ton meet, 21 meter lang is, met een motorvermogen van 400 pk, heeft alleen beneden-deks al ruimte voor ongeveer 100 schipbreukelingen. De marine wil met dit gebaar, een reddingboot schenken aan de Koninklijke Zuidhollandse Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen, de nagedachte-eren van alle marinemannen, die, waar ook ter wereld, gedurende en na de tweede wereldoorlog, bij de uitoefening van hun werk het leven hebben verloren.

Vorig jaar mei kwamen de hoofdbesturen van de vereniging van marinerefficiëren (VMO) en de vereniging van beroepsschepelingen bij de zeemacht (VBZ), tot dit besluit. Het

even van de gevallen kon volgens het het best geschieden door de Reddingsmaatschappij, die merkwaardig genoeg voor het het vele zegenrijke reddingswerk van particulieren giten afhankelijk is, te helpen aan een prima geoutilleerde reddingsboot. Dit idee kostte veel geld.

De handen werden ineens geslagen en duizenden actief dienende marinemannen maakten door middel van een maandelijks vrijwillige inhoudding op het tractement, een bedrag aan het centraal comité reddingboot Javazee over. Het comité, dat is gevestigd in de Marinekazerne Den Haag, Koningin Marijlaan 17 kreeg als gironummer 270242, de datum waarop de slag in de Javazee, op 27 februari 1942 plaats vond.

Behalve de vele marinemannen leverden ook gepensioneerden en particulieren hun bijdrage.

Hoewel er momenteel het respectabele bedrag van 191.000 gulden (Ned.) beschikbaar is, blijkt dit kapitaal voorsnag te weinig te zijn voor de bouw van de boot.

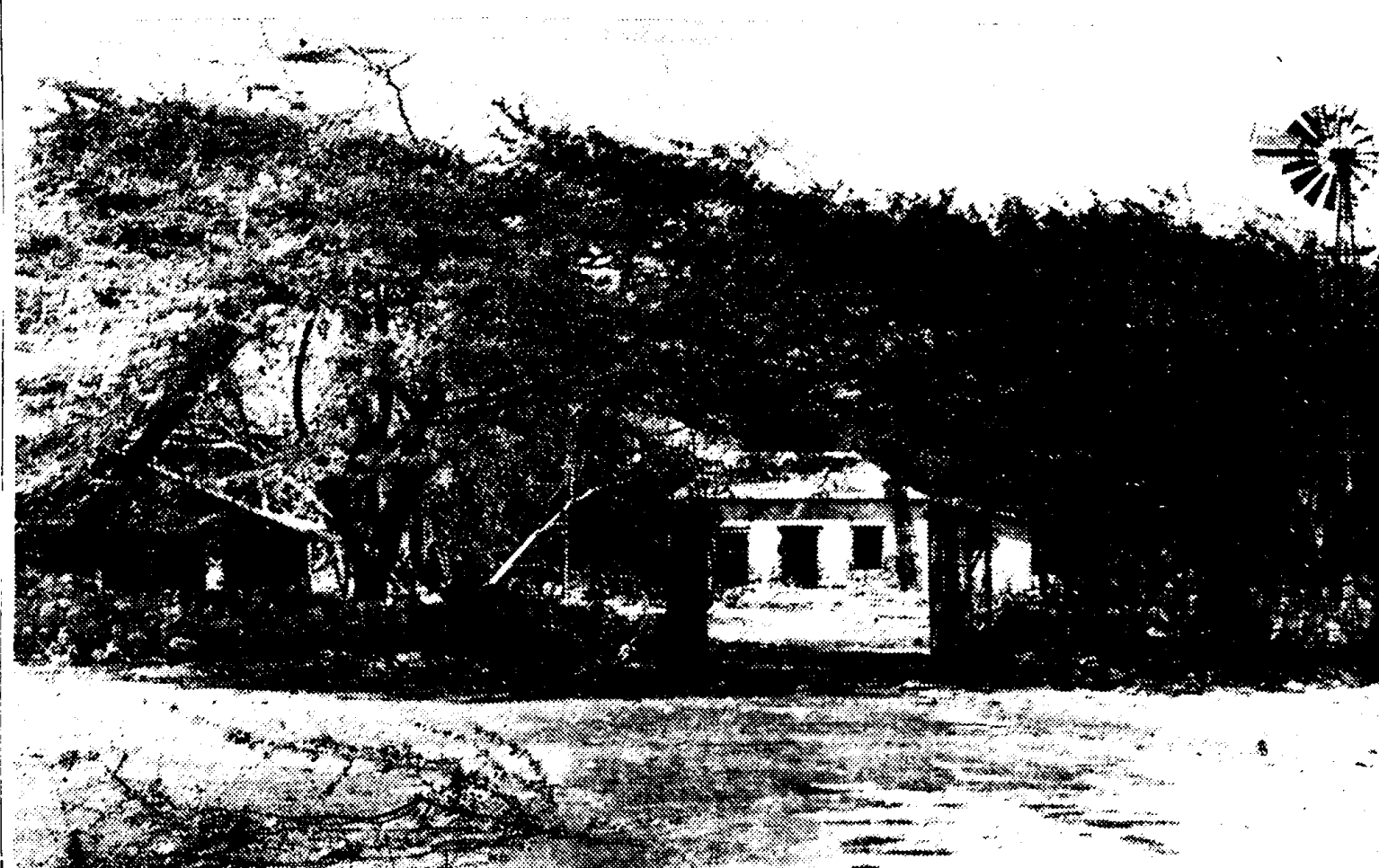
Op de Nederlandse kunst worden twee typen reddingboot gebruikt, de

kleine motorstrandreddingboot, die van een wagen met rupsbanden van het strand af wordt gelanceerd, en de grote stalen motorreddingboot, die overvarend uit de havens voor het zware werk wordt ingezet. Hoewel het streven uitsluit naar een boot van het laatstgenoemde type, werd met het oog op de zeer hoge bewaakkosten daarvan en het ontbreken van de benodigde financiën het streven gericht op de veel kleinere motorstrandreddingboot.

Gelukkig kon met de Koninklijke Zuidhollandse Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen (die tegenstelling tot de KNZHRM) langs het zuidelijk deel van de Nederlandse kust opereert, een overeenkomst worden gesloten. Daarbij werd bereikt, dat aan een door deze maatschappij te bouwen boot, de naam Javazee zal worden gegeven.

Daarnaast zal — om tot uitdrukking te brengen dat de actie het reddingswezen langs de Nederlandse kust betreft — aan de Koninklijke Noord- en Zuidhollandse Reddingsmaatschappij een gift van vijftienduizend gulden worden toegezegd.

IN VERVALLEN STAAT

POLITIE-RAPPORT

ORANJESTAD — Een man deed aangifte van vermissing van vijftienveertig gulden uit zijn portemonnaie. Hij had deze in een in aanbouw zijnd pand achtergelaten. Toen hij terugkwam was het geld uit zijn portemonnaie verdwenen. Een dienstwagen kwam in botsing met enige schapen en veroorzaakte veertig gulden schade. Een vrouw deed aangifte van vermissing van een heel lot in de landsloterij (947) en een half lot (11799).

De politie maakte elf processen-verbaal op en verleende vijfmaal assistentie.

Geen voorrang: schade 650 gulden

ORANJESTAD — Omstreeks twaalf uur verleende de bestuurder van een pickup geen voorrang aan een personenwagen op het kruispunt Lagoenweg en Zoutmanstraat in Oranjestad. Het resultaat was een schade van zeshonderdvijftig gulden.

• Het fraaie buitenhuis San Jose, dat enige jaren geleden door de familie Ecury aan de zakenman Ramon Valdez uit San Juan Puerto Rico werd verkocht, is een vervallen geheel geworden. Het buitenhuis staat op invallen, terwijl de omliggende tuinen geheel verwaarloosd zijn. De heer Valdez kondigde destijds aan, dat hij hier een hotel zou bouwen, met een viaduct over de boulevard. Het ziet er naar uit, dat het alleen maar plannen waren. Intussen is het fraaie buitenverblijf geheel verwaarloosd met alle gevolgen van dien. Alleen onkruid en ongedierte zijn er goed mee.

Catalaanse priesters bij grens aangehouden

BARCELONA (KNP) — Vier priesters uit Barcelona zijn vorige week bij terugkeer van een reis naar Frankrijk aan de Spaanse grens gearresteerd omdat zij „staatsondermijnde propaganda“ verspreiden in hun auto hadden meegenomen. De priesters werden aanvankelijk niet als geestelijken herkend, omdat zij in vakantiekledij waren gekost.

De propagandalectuur zou onder meer hebben bestaan uit een langspeelplaat met toespraken en preken van de veelomstreden abt van de benedictijnen van Montserrat, dom Escarre, getiteld „El pare abut us parla“. Dom Escarre verblijft reeds een jaar in ballingschap in het buitenland, terwijl de abbd van Montserrat door zijn coadjutor bestuurd wordt.

Wedvlucht postduiven

ORANJESTAD — De postduivenvereniging „Aruba“ hield de tiende wedvlucht van dit seizoen. De duiven werden te Californië (Aruba) met tussenpozen van tien minuten in 3 groepen gelost. De uitslag luidt: Th. Montero 1-3-4-8. H. Nuyens 2-16-21-23. G. Montero 5-6-7-10-11-12-13-24. B. Werink 9-14. J. van Bree 15. E. Hofmans 17-21. J. van Aken 18-22-25. M. Lopez 19-26. G. Krist & Z. 27.

De standen zijn:
Hokkampioenschap: 1. B. Werink 921.1 pnt; 2. Th. Montero 886.5 pnt; 3. J. van Aken 88.5 pnt; 4. H. Nuyens 854.5 pnt.

Aangewezen duiven: 1. B. Werink 996 pnt; 2. H. Nuyens 916 pnt; 3. Th. Montero 902 pnt; 4. G. Montero 887 pnt.

BOMBARDEMENTEN OP NRD-VIETNAM NIET STOPGEZET

WASHINGTON (RTR) — Het Witte Huis heeft berichten tegengesproken als zou een nieuwe pauze in de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam voor de deur staan. De bombardementen gaan gewoon door en er is geen wijziging gekomen in het Amerikaanse standpunt, dat Hanoi — wil het de luchtaanvallen gestaakt zien — eerst tevoren de verzekering moet geven dat het daar iets gelijkwaardigs tegenover stelt tot afzinking van de oorlog, zo zei de preschef van het Witte Huis, Bill Moyers.

Our new telephone number
Nos number di telefon nobo

5150

All departments
Tur departamento

N.V. WINKEL'S HANDEL MAATSCHAPPIJ

Bernhardstraat 72-74 SAN NICOLAS

PvdA laat Vondeling en Nederhorst vallen

Den Uyl lijsttrekker voor het gehele land

(Van onze correspondent)
DEN HAAG — De Partij van de Arbeid zal bij de verkiezingen van volgend jaar met één landelijke lijsttrekker uitkomen. Daartoe heeft de partijraad besloten. Dit zal waar- schijnlijk de huidige minister van economische zaken, drs J. M. den Uyl zijn. Daarnaast worden de huidige fractieleiders drs G. M. Nederhorst en de vorige fractieleider drs A. Vondeling gepasseerd. De PvdA heeft hiermee het talen van minister Vondeling als bewindsmans op financieel nog eens onderstreept.

Het was bij de verkiezingen van 1956 dat de PvdA voor het laatste maal een landelijke lijsttrekker, dr. W. Drees, uitkwam. Bij de verkiezingen van 1963 waren drie lijsttrekkers aanwezig: in het noorden en oosten van het land dr. Vondeling, in het westen de heer J. G. Suurhoff en in Brabant en Limburg de heer J. M. Willems. Minister Vondeling heeft zich in de oppositieperiode van de PvdA een uitstekend fractievoorzitter getoond. Zijn populariteit binnen de partij en de fractie daalde echter snel nadat hij was toegetreden tot het kabinet-Cals als vice-minister-president.

Hoewel over de persoon van de landelijke lijsttrekker nog geen beslissing over de partijraad is genomen, staat het wel vast dat dit de huidige minister van economische zaken, drs Den Uyl, zal worden. Daarnaast is het bewijs voor het talen van dr. Vondeling nog eens gegeven.

Het is immers duidelijk dat de PvdA — nu de partijraad voor een figuur als lijsttrekker heeft gekozen — bereid is deze lijsttrekker ook de politieke leiding in handen te geven.

Het stond bij voorbaat vast dat de huidige fractievoorzitter drs Nederhorst niet voor een landelijke lijsttrekkerschap in aanmerking zou komen. Allereerst niet omdat hij sinds zijn optreden — evenals met minister Vondeling het geval is — nogal was ongelukkige afspraken heeft gedaan, zoals bijvoorbeeld in zijn brief over het huwelijk van prinses Beatrix. Op de tweede plaats niet omdat de heer Nederhorst feitelijk een soort noodoplossing als fractieleider is geworden, na de personele adering van de fractie in de Tweede Kamer had ondergaan bij het optreden van het kabinet-Cals. Minister werden toen uit de fractie — de heren Posthumus, Mias en Westerhout tot het staatssecretariaat werden geroepen. De man die onder die omstandigheden het meest voor het fractieleiderschap in aanmerking kwam, oud-NV-voorzitter drs D. Roemer, kon toen niet gaan bezetten.

Politiek harder
De heer Den Uyl die nu de partij moet gaan aanvoeren, behoort ongetwijfeld tot de linkervleugel van de PvdA. Weliswaar zit hij niet in de extreme hoek en heeft zijn beleid als

Hedy Lamarr vraagt verbod autobiografie

LOS ANGELES (AFP) — Een rechter in Californië heeft geweigerd de publicatie van de autobiografie „De extrane en ik“, die verschenen is met de handtekening van de actrice Hedy Lamarr, te verbieden.
Hedy Lamarr, die verklaarde dat zij het manuscript niet geheel had mogen lezen van de uitgevermaatschappij, zei dat een groot deel van het boek aanstootgevend en onjuist was. Zij eiste een schadevergoeding van 9.000.000 dollar.

De rechter erkende dat het boek aanstootgevend is, maar weigerde de uitgave ervan te verbieden.

Cubaanse ambassade Ghana moet sluiten

ACCRA (RTR) — De Ghanese regering heeft de sluiting van de Cubaanse ambassade gelast omdat de Cubanen de ondermijnende activiteiten van de verdreven president Kwame Nkrumah zouden steunen.
In de bekendmaking werd gezegd: „De nationale bevrijdingsraad heeft oedert bij op 24 februari aan de macht kwam al het mogelijke gedaan om vriendschappelijke betrekkingen met de Cubaanse regering te handhaven. Maar dit gebaar van vriendschap werd door Cuba niet op dezelfde wijze beantwoord. In plaats daarvan heeft Cuba zich gemengd in de binnenlandse zaken van Ghana. Daarom is de onmiddellijke sluiting van de ambassade gelast.“

Wacht weert minister Diah uit paleis Soekarno

DIJAKARTA (Van de ANP-correspondent) — De Indonesische minister van voorlichting, Boerhaneuddin Diah, kreeg maandag geen toegang tot het Merdeka-paleis in Djakarta, waar hij aanwezig wilde zijn bij de overhandiging van de geloofsbrief door de nieuwe Guineese ambassadeur aan de president, zo meldt het legationblad Berita Loedha. Diah, die tijdens Meihs verblijf in het buitenland tevens optreedt als waarnemend minister van buitenlandse zaken, werd eerst aan het hek tegengehouden door schildwachten die hem naar zijn identiteitspapieren vroegen. Na veel gepraat over en weer mocht hij naar binnen, maar een eindje verder versperden opnieuw leden van de paleiswacht hem de weg, die eveneens zeiden hem niet te herkennen. De minister liep toen woedend weg en vertrok rechtstreeks naar Bandoeng, waar hij op een bijeenkomst zou spreken.
Volgens het blad was Soekarno ook in woede ontstoken toen hij van het geval hoorde en had hij zijn adjutanten opgedragen, onmiddellijk contact op te nemen met Diah. Deze was toen echter al op weg naar Bandoeng en keerde pas de volgende dag terug. De minister heeft geen genoege genomen met een schriftelijk excuus van de commandant van de paleiswacht en een officieel protest ingediend.

Corpus delicti

BRASILIA (RTR) — De douane in de Braziliaanse stad Porto Alegre begint er spijt van te krijgen dat zij haar neus heeft gestoken in een smokkelaffaire met konijnen.
In mei van dit jaar namen douanemannen 478 konijnen in beslag, die van Argentinië uit het land binnengesmokkeld zouden zijn. De eigenaar ging in beroep en ook in Brazilië malen gerechtelijke molens langzaam. Het gevolg is dat de douane elke dag meer konijnen te eten moet geven, nu al tweeduizend... Wanneer de zaak voor de rechter komt zit ook hij met een probleem: tot welk land behoren de in Brazilië geboren nakomelingen?

Verliezen van en door Zuidafrikaanse politie

KAAPSTAD (RTR) — De Zuidafrikaanse politie heeft in 1964 41 en in 1965 70 mensen doodgeschoten, die verdacht werden van een misdrijf. In die twee jaar werden 163 mensen gewond. Aan de kant van de politie werden bij de uitoefening van hun functie in 1964 achttien mannen gedood en 1.450 zwaargewond. Deze cijfers waren voor resp. 21 en 1.562.

De Zuidafrikaanse premier Vorster maakte dit in antwoord op een vraag in het parlement bekend.

Gebedsdag voor vrede

VATICANSTAD (KNP) — Paus Paulus zal in de namiddag van 4 oktober, de dag, die hij in zijn encycliek Christi matri Rosarii tot gebedsdag voor de vrede heeft uitgeroepen, in de St. Pieter een H. mis voor de vrede opdragen. In aansluiting daarop zal hij met de aanwezigen de rozenkrans bidden.

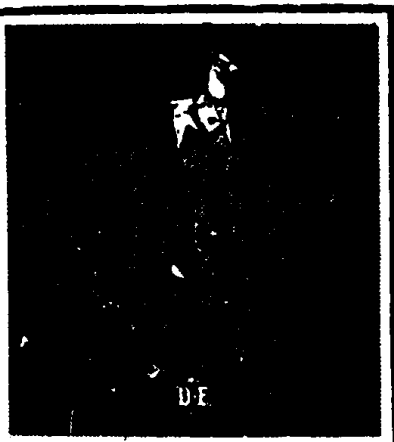
Een prachtcollectie
ITALIAANSE
DAMESSCHOENEN
tegen redelijke prijzen.
SCHOENHANDEL
Stella
Prinsenstraat 63, tel. 13029

POTTEN en PANNEN

- Red Top
- Blue Top
- Copper Top

EUROPA

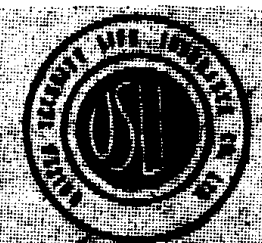
Bredestraat 3, tel. 12031.

BAMBI

**Luiers - hemdjes
navelbandjes etc. etc.**

UNITED SECURITY LIFE INSURANCE CO., LTD.

BRINGS
SECURITY
To your **HOME**

CALL 11687 WILHELMINAPLEIN CWS-BUILDING

N.V. VERUS

het adres voor persoonlijke beveiliging.
Uit voorraad: all. helmen - polyester caps - rubberen lederen handschoenen en schorten, lasbrillen, lashelmen, lasmouwen, beekappen, stofbrillen, respirators.

Pietermaai 92 - Curacao - Tel. 12329.

GROOT

Zoekertjes

NIEUWE

Met ingang van dinsdag 4 oktober begint de AMIGOE wegens enorm succes haar ZOEKERTJES rubriek uit te breiden tot twee keer per week

op DINSDAG en VRIJDAG

Reeds meer dan 1000 Zoekertjes zijn reeds in de Amigo geplaatst. Door dit grote succes beginnen wij nu de ZOEKERTJES rubriek twee maal per week op dinsdag en op vrijdag te plaatsen.

En plaatst u 3 dezelfde Zoekertjes op 3 achtereenvolgende dagen dat de Zoekertjes in de Amigo staan,

Betaalt U slechts 2 ZOEKERTJES.

onder het motto: **3 plaatsen 2 betalen!!**

De 3 Zoekertjes moeten precies dezelfde zijn. Er mogen geen veranderingen in worden aangebracht.

Doe het nu! Plaats een ZOEKERTJ

BEWAAR UW LEGE PAKJES

Geniet van de zuivere smaak die een **CASINO Filtersigaret** U biedt en verwissel bovendien uw lege pakjes tegen prachtige geschenken.

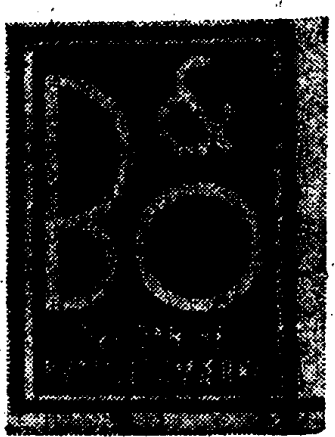
Voor slechts 700 lege pakjes ontvangt U
EEN TRANSISTOR RADIO t.w.v. F. 15,90

Jé van hét! op het gebied van BANDRECORDERS. Iets voor fijnproevers

PRECISIE
WEERGAVE

FEILLOZE
OPNAME

DEGELIJKE EN
DUURZAME UITVOERING

SPECIALE BEVEILIGING
VOOR IEDERE TAPE

DEENSE VORMGEVING

ook op de Nederlandse Antillen verkrijgbaar!

Thans uitgesteld bij **LA BOMANZA - PUNDA**
De zaak waar muziek in zit

Als mijn meubelen opgeknapt N.V. MEUBELINDUSTRIE HOLLANDIA
moeten worden neem ik geen Showroom Salinja en
risico en ga natuurlijk naar: Rio Canario - Tel. 36533

DE ANTILLIAANSE LUCHTVAART
MAATSCHAPPIJ N.V.

maakt bekend

dat met ingang van 3 oktober a.s. de telefoonnummers van de onderstaande afdelingen

DIREKTIE	LOGISTIEK
ADMINISTRATIE	PERSONEELSAZAKEN
CIVIELE DIENST	VLEGDIENST
COMMERCIELE DIENST	

gewijzigd zijn. Deze afdelingen zullen dan alle bereikbaar zijn onder één der volgende nummers naar keuze:

47072 - 47073 - 47074 - 47075 - 47076

In de zaterdag editie van dit blad vindt U op deze zelfde plaats een wijzigingsblad voor Uw telefoongids. Let dus op de editie van a.s. zaterdag.

Eilandgebied Curacao

Openbare inschrijving voor de leverantie van

belastingnummerplaten

voor het belastingjaar 1967. Offertes worden ingewacht vóór donderdag, 13 oktober 1966, te 11 uur v.m. ten Bestuurskantore, Scharloeweg no. 35, alwaar nadere inlichtingen en de voorwaarden waaraan de levering moet voldoen, verkrijgbaar zijn.

Het Hoofd van de Afdeling Financiën,
Mr. C. I. Plantz.

Televisie Uitzending

AFDELING VOORLICHTING VAN HET
EILANDGEBIED CURACAO

Met ingang van

zaterdag 1 oktober 1966

zal de wekelijkse televisie uitzending van de Afdeling Voorlichting van het Eilandgebied Curacao om

7.00 uur n.m.

aanvangen i.p.v. 7.15 uur n.m. zoals voorheen gebruikelijk.

CAROLE COSTELLO

BEAUTIFUL VOCALIST WITH
EXCEPTIONAL TALENT

HOTEL
CURACAO
INTER-CONTINENTAL

N de „vijf goue jare van voorspoed” heeft de republiek van Zuid-Afrika een geweldige economische groei beleefd. Dit was in ho ofdzak aan twee factoren te danken. De eerste is, dat de meeste vroegere handelspartners van Zuid-Afrika de jonge republiek als leverancier of als afnemer niet in de steek hebben gelaten. De tweede: dat de Verenigde Staten bleven vasthouden aan de gouden standaard. (Dit wil zeggen, dat er voor elke Amerikaanse dollar die in omloop is, een gelijkwaardige hoeveelheid baar goud aanwezig is.) Met de goudexport stopt de Zuidafrikaanse regering het „gat” tussen in- en export. Zolang Amerika goudlekking voor de dollar handhaaft, is Zuid-Afrika's economie niet in gevaar.

In ondergeschikte functies zijn de negers werkzaam.

Economie dwingt tot doen van water in apartheidswijn

Goud blijft intussen een kleine economische basis voor de toekomst. De waarde van de totale Zuidafrikaanse handel met overzeese landen belooft circa 13 miljard gulden (Ned.). Dit is één miljard meer dan b.v. de waarde van de handel tussen Nederland en West-Duitsland. (De totale waarde van de Nederlandse in- en uitvoer bedraagt jaarlijks ongeveer 46 miljard gulden.)

De hoofdmoot van de Zuidafrikaanse handel met overzee wordt evenwel gevormd door de import. Een voorbeeld: Nederland importeert volgens cijfers van 1965, voor 77 miljoen gulden uit Zuid-Afrika. Het stuurde er echter voor ruim 180 miljoen gulden naar toe. In dit geval is er dus een verschil tussen in- en uitvoer van ruim 100 miljoen gulden. Zuid-Afrika overbrugt dit verschil door de export van goud, maar in de toekomst moet het verschil tussen in- en uitvoer kleiner worden, waardoor Zuid-Afrika minder afhankelijk van het buitenland wordt. Dat kan alleen door allerlei artikelen, zelf te moeten worden geïmporteerd, zelf te vervaardigen. Het gaat hier veelal om industriële en technische producten, van horloges tot tankschepen en van ballpointen tot locomotieven.

Zuid-Afrika heeft in de „vijf goue jare” met de opbouw van een eigen verwerkingsindustrie enorme vorderingen gemaakt.

Deze hebben buitenlandse financiers zozeer aangesproken, dat zij belangrijke investeringen in de Zuidafrikaanse economie aandurften. Ieder jaar wordt er voor circa vijftien miljard gulden door het buitenland naar de Zuidafrikaanse fabrieken of vestigingen van buitenlandse bedrijven in Zuid-Afrika gepompt. Engeland loopt bij deze investeringen voorop, gevolgd door de VS en Frankrijk.

Mede hierdoor is de jonge republiek in staat om steeds meer artikelen die vroeger worden ingevoerd, zelf te vervaardigen.

Tevens is de waarde van het Zuidafrikaanse exportpakket in belangrijke mate gestegen. Voerde Zuid-Afrika vroeger in hoofdzaak grondstoffen uit — nu worden het meer en meer halffabrikaten en complete industriële producten.

De particuliere industrie, sterk gestimuleerd door de staat, levert op het ogenblik 25 procent van het Zuidafrikaanse nationale inkomen. De landbouw is van haar topositie afgedaald en brengt thans nog slechts als de opbrengst van de handel en maar weinig meer dan het deel van de koek, dat door de landbouw wordt geleverd (elf procent).

„Zwarte” handel

De overige Afrikaanse landen drijven ook een levendige handel met Zuid-Afrika. De republiek betreft tot een waarde van 500 miljoen gulden uit deze landen. Het merendeel komt uit „zwarte” Afrikaanse staten en een klein deel uit „blanke”, zoals Rhodesië en Angola. Met de details betreffende de handel met zwarte landen afzonderlijk, loopt de Zuidafrikaanse regering niet te koop, om politieke nariheid te verkopen. De handel met zwarte landen belooft in

(Van een medewerker)

DE SMIDSE VAN HET ZWARTE CONTINENT

Naast elkaar staan blanke en zwarte achter de machines in Zuid-Afrika. Maar de zwarte heeft naar zijn blanke baas te luisteren.

totaal echter 275 miljoen gulden per jaar. In weerwil van de apartheidspolitiek....

Deze feiten larderen dan ook de economische rubrieken van Zuidafrikaanse kranten als evenzovele bewijzen voor het feit, dat de principiële tegenstanders van Zuid-Afrika toch maar bliksems goed weten dat geld niet stinkt. En extra blij is men, als een buitenlandse handelspartner — bijvoorbeeld Verolme — bij zijn handtekening onder een contract nog een voetnoot pro-apartheid zet.

De manier waarop zulke propagandistische meevallertjes in circulatie worden gebracht doet ons afgezien van ons respect voor de economische expansie van de republiek — even denken aan de woorden van de Engelse mijnbaron Oppenheimer: „Die nationalisten hebben geen begrip van economie. Het zijn romantici, die de maatschappelijke problemen met religieuze, in plaats van het realistische ogen bekijken”.

Grote trek

Daar zit een grond van waarheid in. De Zuidafrikaanse economie, voorzover deze weerspiegeld wordt in commentaren e.d., is niet wars van politiek. Het was dan ook politieke bezieling, die de „Voortrekkers” hun plaatsje naast de goudpotten van Zuid-Afrika deed bereiken. Voor 1945 hadden zij in de landelijke economie weinig te vertellen. Er is thans echter een nationalistisch grootkapitalisme ontstaan, verder verrijnd en wijder vertakt dan het geldimperialisme, dat de Britten voor de oorlog in Zuid-Afrika hadden opgebouwd.

Het hoort in beginsel allemaal tot „die grote trek” naar het beloofde land.

Mijlpalen langs die weg zijn bijv.: De bouw van complete nieuwe industriesteden, zoals Milnerton bij Kaapstad, dat van een forenzendorp met 600 huizen aan het uitgroeien is tot een stad met zestigduizend huizen en talloze industrieën. Caltex heeft hier de kiem voor de welvaart gelegd door de bouw van een raffinaderij van honderd miljoen gulden. „Fisons”, een kunststofconcern, dat samenwerkt met het Nederlandse Albatrosconcern, stopte 85 miljoen gulden in een project voor de vervaardiging van kunststof uit aardolie-derivaten en daarop volgde Farb-Hoechst, die kansen zag voor een kunstvezelfabriek (Trevira). In deze bedrijven zullen duizenden mensen, waaronder vele Bantoes, werkgelegenheid vinden. Apartheid of niet...

Een andere industriestad in wording is Bellville. Hier vestigen zich

jaarlijks tienduizend nieuwe inwoners. „Wij maken hier alles”, zegt het gemeentebestuur, „van worstjes tot elektrische centrales, van papieren zakken tot goederenwagens, van roomijs tot touringcars”.

De reclamecampagnes die de industrie naar de nieuwe centra moeten trekken vermelden: „Geschoolde en ongeschoolde arbeid makkelijk bekombaar. Bevolking: 25.000 blankes en 12.750 ander rasse”....

Zwak punt

Voor tal van gespecialiseerde producten is Zuid-Afrika thans al niet meer van het buitenland afhankelijk. Het enige zwakke punt vormt de olie.

De gebeurtenissen in Rhodesië hebben laten zien, dat de aanvoer van aardolie de bottle-neck van een moderne maatschappij vormt. Een technisch hoog ontwikkelde samenleving verlist enorme hoeveelheden benzine. Wie de benzinekraan onder zijn beheer heeft, kan zo'n samenleving op de punt van zijn sabel laten dansen.

Vandaar de eigen Zuidafrikaanse tankervloot. Vandaar ook het programma om in eigen bodem naar olie te zoeken.

De eerste olieboorinstallatie (bekrijkbare diepte: 5.000 m.) is onlangs

● Gezicht over Johannesburg, het blanke bolwerk van Zuid-Afrika, de op één na grootste metropool van Afrika

in werking gesteld. De regering geeft grote belastingvoordelen aan buitenlandse oliemaatschappijen, die op het grondgebied van de republiek geologische onderzoeken en proefboringen willen verrichten. Veelbelovende concessies zijn er op de Karoohoogvlakte, waar rijke olielagen te vinden moeten zijn.

„Als er eenmaal olie uit de Zuidafrikaanse bodem omhoogspuit, dan hebben wij niemand ter wereld meer nodig”, zei ons een Zuidafrikaner.

Smidse

Wij kunnen nog tientallen voorbeelden van de geweldige economische expansie en industriële ontwikkeling opsommen. Dit is echter nauwelijks nodig. Het beeld dat achter de cijfers oprijst doet denken aan een stampende smidse, die binnen korte tijd in staat zal blijken om een veel grotere markt dan uitsluitend de blank Zuidafrikaanse (ruim drie miljoen consumenten) overvloedig bedienen.

In deze stormachtige ontwikkeling heeft het rassenvraagstuk zijn eigen plaats. Er begint namelijk een groot gebrek aan vaklieden te ontstaan.

Bij „vaklieden” denkt men in Zuid-Afrika intuïtief het eerst aan blanken. De regering poogt derhalve het immigratiebeleid te intensiveren, maar de cijfers stellen een beetje teleur. Engeland levert de meeste arbeidskrachten, maar uit dat land heeft men ze liever niet. Zij zijn immers potentiële kiezers van de (Brits-georiënteerde) oppositie. Voor de stap om deze immigranten het kiesrecht te ontnemen, zoals vroeger gedurende korte tijd is gebeurd, schrikten men te terug. Liever betreft men vaklieden uit Portugal, Italië, Duitsland en Nederland. Opvallend hierbij is, dat — hoewel de werving duidelijk op Nederland gericht is — de animo voor emigratie naar Zuid-Afrika in Nederland slechts langzaam stijgt (na een periode van sterke daling), maar dat in de VS de belangstelling voor Zuid-Afrika als tweede vaderland gestadig toeneemt.

Ondanks deze emigratie, wordt het „tekort aan blanken” in 1970 op 30 à 47.000 personen geraamd. Dit betekent dat het groeiempo van de Zuidafrikaanse industrie in gevaar kan komen.

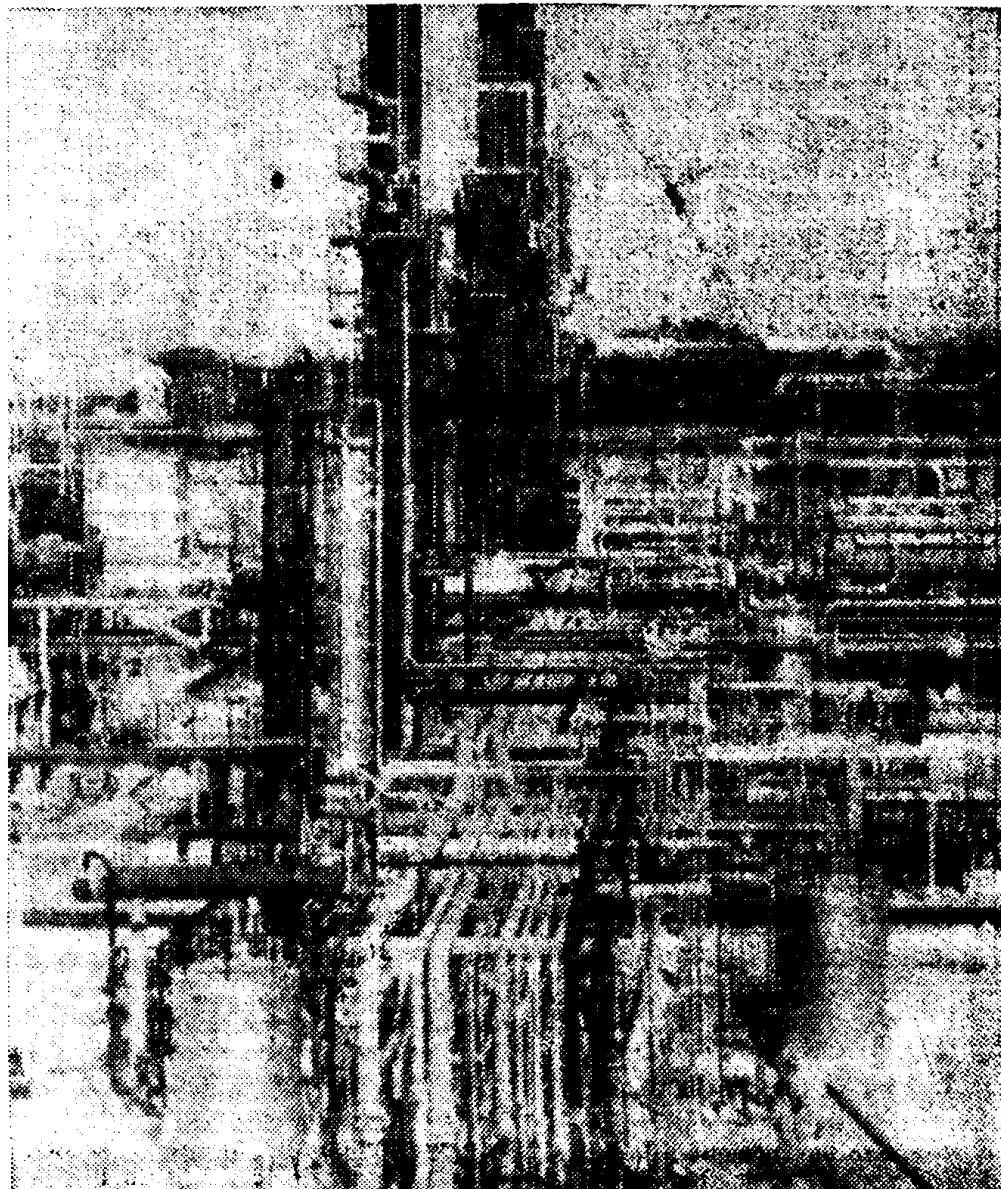
De industrie zal dus — of zij het graag doet of niet — een beroep moeten gaan doen op geschoolde zwarten. Wat dit voor de Bantoe en voor het rassensbeleid betekent, zullen wij straks zien.

Er zijn echter ook andere factoren, die de Zuidafrikaanse regering vroeger of later kunnen nopen tot een passie van haar rassensbeleid. Evenzeer: economische factoren.

De blanke Zuidafrikaanse samenleving is relatief klein en zal dan ook spoedig zijn consumptief verzadigingspunt bereiken. Bij'n voortgezette groei van de economie (getaxeerd op ongeveer vijf procent per jaar), kan men weldra op een punt belanden, waar de consumenten tezamen een „verspillingsmarkt” gaan vormen.

Zo'n markt ziet eruit als een feestje van zwarthandelars, die hun sigaren met behulp van een brandend bank-

De zwarte bevolking is de landbouw als arbeidsterrein toegewezen. Bantoes werken in een appelboomgaard in noordelijk Transvaal.

● De olie is het zwakke punt in de Zuidafrikaanse economie. Met allerlei concessies worden de maatschappijen evenwel naar het land gelokt. Hier een raffinaderij van „Shell en B.I. South African Petroleum Refineries”.

biljet aansteken, die hun kristallen glazen — na ze leeggedronken te hebben — stukgooten en die hun auto naar de sloper sturen als de asbak vol is. In feite komt het nooit zover, maar stort de zaak in elkaar, of zwijkt aan decadentie, lang voordat het verzadigingspunt bereikt is.

Boergebied

Werkelijk economische expansie is derhalve alleen gezond, als er een zich uitbreidende markt is. Welnu, er is in principe niets, dat Zuid-Afrika ervan weerhoudt om het Boergebied van het zwarte contingent te worden. Waarschijnlijk zal dat pas in een verre toekomst het geval zijn, als het welvaartsniveau van de ontwikkelingslanden wat hoger is geworden, maar het is het meest logische perspectief.

Als leverancier van het zwarte continent komt Zuid-Afrika alleen hierdoor reeds in aanmerking, omdat het zijn industriële apparaat, zijn havens, vliegvelden en handelskanalen al klaar heeft staan en steeds verder uitbouwt.

Deze positie voor Zuid-Afrika strookt wonderwel met de rol van beschavingspost, die het Voortrekkersvolk zichzelf gaarne toeschrijft. Zouden de Voortrekkers hun rol conse-

quent willen spelen en metterdaad het technische en culturele centrum van zwart Afrika willen worden, dan is er aan de economische groei geen grens meer.

Het is niet ondenkbaar, dat de buitenlandse deelnemingen in de Zuidafrikaanse bedrijvigheid op dit toekomstperspectief vooruitwerken.

Tot het moment dat Zuid-Afrika zijn rol van „smidse van het zwarte continent” kan gaan spelen, zal er, ter verzekering van de industriële groei en ontplooiing van de economie toenemende behoefte zijn aan een bredere binnenlandse markt. Zuid-Afrika heeft veertien miljoen niet-blanken die het dichtst bij het vuur zitten en die, door deel te krijgen aan de blanke welvaart, als vanzelf consumenten kunnen worden.

De drie geschetste aspecten grijpen in elkaar. Wellicht zal dit de volgorde der ontwikkelingen zijn:

1. Opneming van vele zwarte geschoolde arbeiders in de groeiende industrie.
2. Overeenkomstige welvaartsplonen voor deze zwarte vakarbeiders.
3. Voortgaande ontplooiing van de Bantoe als consument van goederen, die in Zuid-Afrika zijn vervaardigd.

4. Versnelde groei van het industriële apparaat (onder gelijktijdige, versterkte werking van de factoren 2 en 3) om een naar westers welvaartsniveau opklimmend zwart werelddeel van al het nodige te voorzien.

Tekort aan blank

De plaats van de Bantoe in de blanke bedrijvigheid verandert van tijd tot tijd. Eeuwenlang is de Bantoe volgens de heersende koloniale opvatting, de onderbetaalde, rechteloze slaaf geweest. Voor de tweede wereldoorlog kwam daar al verandering in. De vakbonden eisten — en de arbeidswet heeft zich daarnaar geschild — dat aan een zwarte arbeider bij geschoold werk hetzelfde loon moest worden betaald als aan een blanke. Principeel schijnt hier niets tegen te zijn, maar de gelijke beloning was natuurlijk een farce, zolang er een blanke arbeidsreserve was. Elke blanke ondernemer redeneerde: „Als ik voor hetzelfde geld kan kiezen tussen een blanke en een Bantoe, dan neem ik een blanke”.

Bijgevolg bleven de Bantoes nodeloos in de sector van de ongeschoolde arbeid zitten en dus: in de kwetsbaarste hoek van het proletariaat.

Bij een ernstig tekort aan blanken, geschoolde arbeiders wordt het beeld echter anders. De blanke ondernemer zal wel geschoolde Bantoes moeten aantrekken, wil hij tenminste zijn fabriek draaiende houden. Er is nog nooit een ondernemer geweest, die op grond van rassenvoordeel zijn bedrijfs-groei in gevaar liet brengen.

De Zuidafrikaanse regering kan

Zuid-Afrika vijf jaar republiek III

weinig anders doen, dan de lessen, die de harde economische feiten haar ooit zullen leren, ter harte nemen. Zij doet dan ook nu reeds ongemerkt water bij de wijn van de apartheid. Hoewel de wijzigingen in het beleid voor verschillende interpretaties vatbaar zijn, is het toch opmerkelijk dat sinds kort technisch onderwijs in de Bantoehuislanden wordt toegestaan. Het beginsel ten aanzien van de thuislanden zegt echter: zij zullen agrarische gemeenschappen zijn.

In de Transkei is zelfs industrialisatie op gang gekomen. Er worden conservenfabrieken, invriesbedrijven en wat dies meer zij gesticht.

De Zuidafrikaner zegt: „Deze industrieën sluiten dicht aan op het agrarische patroon en zijn derhalve niet strijdig met het dogma van de „eiesoortelijke ontwikkeling”. Men kan echter met evenveel recht zeggen, dat er complete productiesectoren van blanke naar zwarte gebieden worden overgeheveld.

En dit kan men zelfs met stelligheid beweren, als men leest, dat de regering erover denkt om bepaalde ertslagen in de reservaten door Bantoes te laten exploiteren. Natuurlijk is er hier telkens sprake van een sterke bevoogding van de zwarten door de blanken. Dit kan trouwens moeilijk anders. De techniek is een „blank” domein. Als de blanke een beroep op zwarte technische geschoolden wil doen, zal hij eerst zwarte technici moeten opleiden.

Het is zeer de vraag of in een verdere toekomst de reservaten de enige Bantoeleefeenheden zullen zijn, zoals het beginsel van de „eiesoortelijke ontwikkeling” dat wil. Veel logischer is het, dat de blanke tezijner tijd binnenlandse migratie zal bevorderen wegens de gestegen behoefte aan volwaardige, geschoolde werkkrachten.

Deze binnenlandse migratie lijkt nauwelijks uitvoerbaar onder het vaandel van een rassenspolitiek. Thans nog worden in de blanke gebieden de zwarten feitelijk gestuurd waar men ze hebben wil. In de toekomst zal men ze wellicht moeten uitnodigen.

Politiek bevust:

Economische ontwikkelingen dragen enorm veel bij tot politieke ontplooiing. Met een lege maag voelt men zich niet zo politiek bewust.... De premier van de Transkei, de heer Matanzima, zei dan ook ter gelegenheid van Republiekdag: „Politieke onafhankelijkheid zonder economische onafhankelijkheid zal nergens toe leiden”.

Deze getrouwe belijder van het geloof in de apartheid doelde natuurlijk op de ontwikkelingsprogramma's voor de Bantoehuislanden die aan de man worden gebracht onder het motto: Wij (de blanken) leren de zwarten eerst om economisch op eigen benen te staan. Daarna verlenen wij hen bepaalde politieke rechten die hen (wellicht binnen het bestel van een federatie van blanke en zwarte „provincies”) op den duur politiek zelfstandig maken.

Men oordeelt bij deze gedachtegang, dat een bewustwordingsproces, waarvan het eerste stadium de economische zelfstandigheid van een groot aantal afzonderlijke mensen is, voortdurend in de hand kan worden gehouden. En dat is nu juist de vraag.

Het merendeel van de Bantoes leeft niet in reservaten, maar bevindt zich in een meer rassige samenleving — zij het onder allerlei leperkingen. Het Zuidafrikaanse maatschappijbeeld is dan ook niet „eiesoortelijk”, maar integralistisch, al is het zo, dat de mate van integratie beperkt blijft tot de hoeveelheid arbeid die de zwarte in blanke industrieën kan leveren. De minderheden in de reservaten zou men kunnen beschouwen als een experimenteelgroep.

Bij de onmetelijke groei van het industriële apparaat, die de Zuidafrikaanse regering bijkins haar beleid voor ogen heeft, kan men de zwarte niet wegedenieren. En wat meer zegt: zijn emancipatie en tenslotte integratie kunnen bepalend zijn voor de gehele natie.

Emancipatie door vakopleiding, door geschoold werk in de industrie en de handel, met daarbij behorende beloning, gevolgd door de grotere persoonlijke onafhankelijkheid die men nu eenmaal met geld moet kopen: grotere behoeften aan de cultuurgroederen, die te lange tijd aan de Bantoes (omdat hij nu eenmaal arm en weerloos was) werden onthouden.

Kortom: de Bantoes zullen een rechtvaardig deel van de Zuidafrikaanse welvaart moeten krijgen, wil die welvaart zelf niet in gevaar komen.

En met de welvaart komt de bewustwording. Het is een gedachte, die men in Zuid-Afrika liever niet hoort uitspreken. Toch werpen de gebeurtenissen van de toekomst hun schaduwen al vooruit.

De kloof tussen het gemiddelde inkomen van de zwarten en van de blanken is in tien jaar tijds kleiner geworden. (Bij de blanken steeg het met 200 procent; bij de zwarten met 400 procent). De vestiging van industrieën in de reservaten, verbodens van de opleidingsbasis voor Bantoes — het zijn allemaal verschuivingen van de lijnen op het tekenbord van de architect, die niet stroken met het grondplan, waarvan hij is uitgegaan.

Het Utopia van de Nationale Partij kon er in werkelijkheid weleens heel anders uit gaan zien dan de Broederbonders nu denken.

Dr. Ir. J. Blommers

**praktijk
hervat**

GEVRAAGD

voor direct

**SPUITER-
MONTEUR**

Persoonlijk aanmelden

Ahrend
antilliana - Salinja

ZOEKERTJES

worden aangenomen bij de volgende adressen:
5 and 10 Cts Store,
Breedestraat, Punda
Boekhandel Salas
Wilhelminaplein, Punda
Boekhandel Van Dorp,
Breedestraat, Otrahanda
Boekhandel Samen, Colon
Toko Zuikertuintje
Weduwe H. van der Hoeven,
Caracasbaaiweg 149
Willem's Incasso-bureau
Esperanza Supermarket
Colon Supermarket
AMIGOE kantoren,
(Curacao, Aruba, Bonaire)
Zoekertjes kosten voor de eerste
tien woorden f 2,50. Ieder woord
meer kost 20 cent.

RUM SAN PABLO

De beste rum van de Antillen

ZOJUIST ONTVANGEN
geklede

Damesschoenen

wit - zwart - bruin -
zwart lak en suede.

Schoenhandel BROKX

Pietermaai Smal 67A
's Avonds tot 6 uur open.
Op maandagmorgen gesloten.

HEREN AFDELING

**"CAMACHO"
SIGAREN**

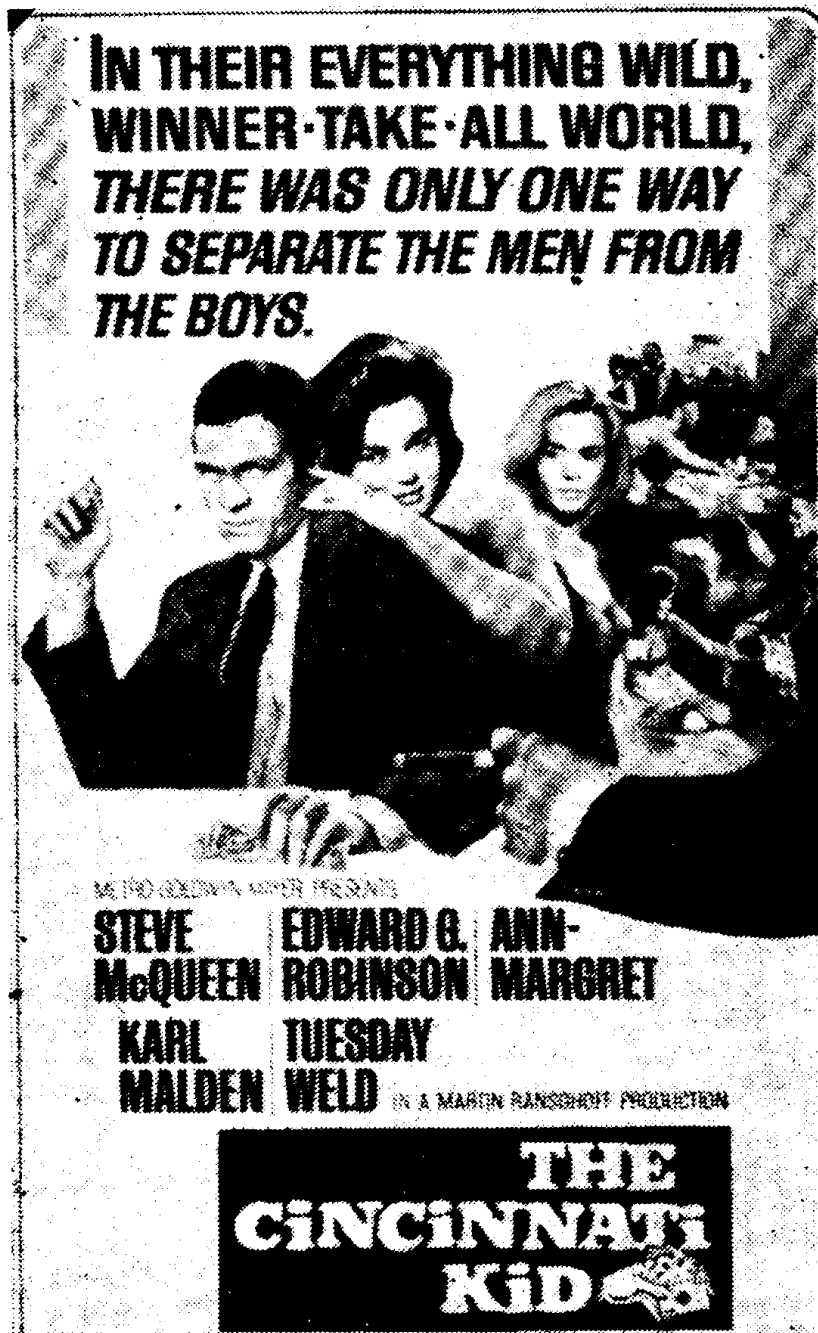
waarvan de
connoisseurs zeggen:
"De beste Havana
sigaar, die buiten Cuba
gemaakt wordt".

„BONSOIR"

sporthemden en pajamas
uit Engeland - grote
verscheidenheid van
modellen en kleuren.

La Casa Amarilla

DRIVE-IN THEATER CURACAO
presenteert: Vrijdag 30 september en zaterdag 1 oktober om
7.00 en 9.15 p.m., zondag 2 oktober om 9.00 p.m.
GRANDIOZE PREMIERE van de SUPERPRODUCTIE van
METRO-GOLDWYN-MAYER:

EL GRAN DESAFIO

In het Engels met Spaanse tekst. In Technicolor.
Hij zou IEDEREEN uitdagen... om ALLES en ALTIJD...
het was alleen maar een kwestie van wie het eerst komt het
eerst maalt... Het is het drama van een gokker met kaarten,
het spannendste pokerspel van zijn leven en de vrouwen die
hem liefhadden... Met meer sterren dan het firmament van
Hollywood telt, en met CAB CALLOWAY als YELLER, de
verklapper.

f 2,00 per pers. Censuur C: Boven 18 jaar.

Verwacht U "JUDITH" binnenkort. Met SOPHIA LOREN.

VERWACHT:

"JUDITH"

Haar enige levensdoel was zich te wreken tegen degene die
haar leven had geruïneerd. Hij had haar en haar zoon ver-
raden en veroordeelde haar tot een concentratiekamp van
de Nazi's Het ergste van alles was, dat hij haar echtgenoot
was!

**EILANDGEBIED CURACAO
BEKENDMAKING**

In de nacht van vrijdag op zaterdag a.s. zal de Koningin
Emmabrug vanaf 9000 uur tot omstreeks 0500 uur wegens
reparatie-werkzaamheden voor het landverkeer gesloten
zijn.

De Havenmeester,
J. OENES.

cadeau - bonnen
van
LA BONANZA
meer keus, meer waarde!

Abonneert U op de Amigoe

FOTO COLON
Winkelcentrum tel. 24505
FOTO REPORTAGES

INCASSO BUREAU
WILLEMS in
Esperanza Supermarket
neemt ook
ZOEKERTJES
aan

„CINELANDIA"

Heden vrijdag 30 september om 8.00 n.m.
zaterdag 1 oktober om 8.00 n.m.
zondag 2 oktober om 9.00 n.m.

GRANDIOOS PREMIERE!

UNLIKE
ANYTHING
YOU HAVE
EVER SEEN!
THE SUPER
ACTION
SHOW OF
SHOWS!

**BATTLE OF
THE BULGE**

HENRY FONDA - ROBERT SHAW - ROBERT RYAN - DANA ANDREWS - PIER ANGEL
BARBARA WERLE - GEORGE MONTGOMERY - TY HARDIN - CHARLES BRONSON - HANS CHRISTIAN
BLECH - WERNER PETERS - JAMES MACARTHUR - TELLY SAVALLAS

ULTRA-PANAVISION - TECHNICOLOR - FROM WARNER BROS.

„ARDENNENOFFENSIEF 1944"

In het Engels met Spaanse tekst.
DE MEEST SENSATIONELE TANKSLAG UIT DE WE-
RELDSCHIEDENIS.
EEN HISTORISCH GEBEURTENIS DAT QUA SPANNING
EN OPNAMEN ALLE OORLOGSFILM OVERTREFT!!
Balcon, f 2,50 - Beneden, f 1,50.

Vrije toegangskarten vervallen.
Attentie! Let op de aanvangstijd!

WEST-END Airconditioned

Vrijdag, zaterdag 7 en 9 p.m., zondag 10.30 a.m. en 8.30 p.m.

Belangrijk. Ongewoon... uitdagend

„EL INCORREGIBLE"

(BABY THE RAIN MUST FALL)

Steve McQueen (ster in Dead or Alive en Comandó Aereo)

Lee Remick - Don Murray

Onweerstaanbaar zingt hij met zijn gitaar. Alleen met zijn
combo is hij gelukkig. Een machtig meeslepend drama.

Engels met Spaanse teksten.

f 2,00 - f 1,25. Boven 18 jaar.

Eilandgebied Curacao

De Wnd. Gezaghebber van het Eilandgebied Cu-
racao brengt ter kennis van belanghebbenden:

- dat aanvragen voor vergunning tot het voorhanden heb-
ben en verkopen van vuurwerken gedurende de jaarwis-
seling 1966/1967 kunnen worden ingediend bij het hoofd
van de Dienst van Openbare Werken tot uiterlijk 21
oktober 1966;
- dat voor de invoer van buiten het Eilandgebied besteld
vuurwerk tijdig een aparte invoervergunning moet wor-
den aangevraagd alsmede een vervoervergunning voor
het transport over land, bij de Havenmeester;
- dat bovenbedoelde aanvragen gesteld moeten worden op
vastgestelde modellen, welke bij de Dienst van Open-
bare Werken respectievelijk bij de Havenmeester ver-
krijgbaar zijn;
- dat genoemde aanvragen en vergunningen ingevolge de
Zegelverordening 1908 (P.B. 1956 no. 108) onderworpen
zijn aan zegelbelasting.

De Wnd. Gezaghebber van het
Eilandgebied Curacao,
A. J. VAN HESTEREN.

GEZOCHT

Ervaren assistent - manager

die zelfstandig als zodanig kan optreden voor een
bekende GROOTHANDEL en AGENTUREN-
ZAAK ter plaatse.

Geboden goed salaris en Sociale Voorzieningen.

Sollicitatiebrieven met curriculum vitae en pasfoto te richten
aan bureau dit blad onder nr. 930.

Geheimhouding gewaarborgd.

OPROEPING

tot het houden van een openbare vergadering van
de Eilandsraad van het Eilandgebied Curacao op
zaterdag 1 oktober 1966, des voormiddags om 10 uur in de
vergaderzaal van de Staten van de Nederlandse Antillen.

AGENDA:

- Goedkeuring notulen.
- Ingekomen stukken.
- Verkiezingen van een gedeputeerde.

Willemstad, 29 september 1966.
De wnd. Voorzitter,
A. J. VAN HESTEREN.

Zoekertjes

Tot 10 woorden f 2,50, elk woord meer f 0,20
Alleen bij vooruitbetaling.
Opdrachten moeten uiterlijk donderdagmiddag om 3 uur in ons
bezit zijn.

Te Koop Aangeboden

RONDE eetkamer tafel, ophijsbare
trammingtafel, 2 keukensetelen, kin-
derbedje, kinderstoel, ophoudbare
kiddie-coup. M. v.d. Kerkhof, Aren-
dsweg 28, tel. 3881a.

1 EETSERVIES voor 6 personen.
Langeweg 1, tel. 36089 (Na vijf uur).

VOLKSWAGEN 1500 S. Bouwjaar
1965 in zeer goede staat. Tel. 49348.

1 WASMACHINE, 4 plafond bal-
lons, 1 transformator gasstel, Cuba-
weg 168.

PHILIPS radio en z.g.a.n. kinder-
wagen wandelwagen en reiswieg.
Andres Belloweg 77.

KINDERBOX, kinderstoel, ta-
feltjes, stoeltjes, parasols, strecher
en gordijnen. Scharloeweg 80. Tel.
12040.

KINDERWAGEN Marmet f 50,—
grote box (+ zeil) f 30,—, wandel-
wagen f 20,—, kiddycoup f 20,—,
reiswieg f 5,—. Tel. 38154.

EEN damestiets in goede staat
f 40,— Hermesweg 3. Tel. 36021.

RADIO-grammofoon combinatie
(Erres), tevens bergruimte voor pla-
ten f 300,—. Infrarood lamp f 10,—,
2 fauteuils f 20,— per stuk, ronde ta-
fel f 20,—, 2 ijskasten f 225,— en
f 350,—. Schermerlampen, vazen,
fruitschaal. Dr. Henri Fergussonweg 8
(achter Elga Nieuwe Havenweg).

BERNINA naaimachine f 150,—, v
Staverenweg 5. Tel. 36743.

VOLKSWAGEN model 1964 i.z.g.s.
zeer voordelig. Te bevragen N.V.
SAMEN, tel. 23303.

BOX, ledikantje, ijskast, bankstel,
hang- en legkast en auto Triumph-
Herald. L. Ten Wolde Bramendweg
18 (bij Grebbelinneweg.)

TWEE airco's (beide 1 p.k.), Hot-
point f 100,— oud maar koelt prima.
General Electric f 75 defect. Orion-
weg 26. Tel. 35905.

VIJFkleed z.g.a.n. (rusteenvond
motief). Schottegatweg Oost 104. Tel.
35652 na 18.00 uur.

TAUNUS 17 M. 1962, 48000 km -
Austin mini 1964, 21000 km; dressoir,
boeken-wandmeubel, eettafel + 4
stoelen, bed, stofzuiger, kindervagen,
wandelwagen, planten. Tel. 1446.
Ronton 47-D, Aruba.

T.V. met mast prijs f 275,—, lin-
nenkast, ladenkast, hangkast, strijk-
ijzer, radio. Pastoor Pennixstraat 2.
Aruba.

GROTE houten-kinderspeelhuiste
met speelgoed: f 75,—. Airco-Frigi-

**Cafeteria
Nieuws**
voor de maand
oktober
Fish 'n Chips
Voor elke 6 lege, gestem-
pelde zakjes van de Cafeteria
krijgt U een **propaganda glas**
CADEAU.

GEBOREN

Simone

E.M.T.H. de Brabander-
Miltenburg
E.C. de Brabander

Curacao, 29 september 1966
Tijd: Sint Elisabeth Gasthuis

Wij zoeken voor directe indiensttreding

Actieve en dynamische verkopers (sters)

voor:

A. COSMETICA en TOILETARTIKELEN
AFDELING.

B. DRANKENAFDELING

Zonder goede referenties en eigen wagen onnodig te
solliciteren.

Persoonlijke sollicitaties uitsluitend na telefonische
afspraak op nr. 12069.

Te koop aangeboden

**Goed renderende
Agenturenzaak,
te Curacao**

Interessante agentschappen in
diverse branches

Brieven onder letter D, bureau van dit Blad